

පසුබිම

රිසක් සායනාතාව, දිගු ආය කාලය, පහත පළදරු මරණ අනුපාතිකය කාන්තාවන්ට සම තත්ත්වයක් ලබා දීම, සංවර්ධන කටයුතුවලදී පාරිසරික .මිනුන්වයක් බොගහේමට කටයුතු කිරීම ආද දුර්ගක අනුව සහඳු බලන කළ තෙවැනි ලොව සම එක පුද්ගල ආදායම ඇති අන් රටවල්වලට වඩා දියුණු තත්ත්වයක් පෙන්තුම් කළද, විරුදිකාව හා දුර්පත්කම ප්‍රමුඛ කොට ගෙන පැන ඇති ඇති බොහෝ සමාජ ආර්ථික ප්‍රග්‍රහ රැසකට අප රට මුහුණුපා ඇත.

මූලකාවේ එක පුද්ගල ආදායම දේශපාලන නිදහස ලබා 1948 සිට වැඩිවෙමින් පැවතුනද ආදායම බෙදියාමේ විෂමතාවයක් තුමයෙන් වර්ධනය වීමක් දක්නට ඇත. 1973 දී ජනගහනයෙන් 40% ක්වා අඩු ආදායම් බෙන ජන කණ්ඩායම ලබා ආදායම් ප්‍රමාණය රැවේ මුළු ආදායමෙන් 19.3% ක්ව තිබූ අතර 1991 දී වය 14.8% දක්වා පහත වැට් ඇත. රැකියා අවස්ථා වසරකට වැඩිව් ඇත්තේ 1.1% කින් පමණි. වහෙන් ගුම බලකාය රට දෙගුණයකින් වැඩි වේ ඇත. මසම 8 කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් දැනට රැකියා විරුදිත සිටින අතර වියින් 35% ක් දුව්තියික අධ්‍යාපනය නිම කළ උගත් තරණු පිරිස වෙති.

දුර්පත්කම, පිවත්වීම සඳහා මුළුක අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට තොගැකිව සහ සමාජ කාධාරණයන්වය බොගහේමේ දුර්පත්තාවය පෙන්තුම් කරන ලක්ෂණයක් ලෙසට හඳුනාගත හැකිය. උරුමයෙන් ලත් දෙයක් තොමතේකම්ත් දුර්පත්ව සිටින අයද, තමන් උපයාගත්තේ තුමානුකුලට වියදුම් තොකිරීම නිසා මහලවියේදී දුර්පත්ව සිටින අයද, ආබාධිත හෙයින් කාදාකාලිකව දුර්පත්ව සිටින අයද වගයෙන් දුර්පත්ත් කොටස් කළ හැක. මින් වැඩි දෙනෙකුට ආර්ථික නිෂ්පාදනයට සහභාගි වීමට අවස්ථා සපයාදීම තුළින් දුර්පත්කම්ත් මුදලා ගත හැක.

පෝෂණ තත්ත්වය මිතුමක් ලෙසට දුර්පත්කම මැතිම සඳහා යොදා ගනු ලැබේ. මත්ද පෝෂණය හා දුර්පත්කම අතර බලවත් සහසම්බන්ධතාවයක් පවතින බව ලොව තොයෙක් රටවල කර ඇති සම්සෘණවලින් පෙනී ගොස් ඇත. මත්ද පෝෂණයෙන් පෙළෙන බොහෝ ප්‍රමුණ් හමුවන්නේ දුර්පත් පවුල් අතරිනි. 1980 - 82 අතර පවත්වන ලද පෝෂණය පිළිබඳ සම්සෘණයකින් හෙළු ව්‍ය කරුණු අනුව අප රැවේ පෙර පාක්ල් යන මුම් අනුරින් 36% ක් උගු මත්ද පෝෂණයෙන් පෙන්ති. මේ හේතු කොට ගෙන ඔවුන්ගේ වර්ධනය ද බාලුවි තිබුණි. වයස අනුව තිබිය යුතු බර ප්‍රමාණය අනුව සලකා බැඳුවිට, 1993 දී පෝෂණ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් අංශය මහින් කරන ලද සම්සෘණයකට අනුව වයසට අඩු බරින් යුත් දරුවන්ගේ සංඛ්‍යාව 35% ක් පමණ වන බව පෙනී ගොස් ඇත.

රැකියා විරුදිත, උණු සේවා තියුණ්න හා දුර්පත් යන කොටස් සමාජය තුළ පැහැදිලිව වෙන්කොට තැඹුනා ගැනීම අපහසුය. රැකියා විරුදිත බොහෝ අය දුර්පත්ත් තොවෙති. එමෙන්ම රැකියා කරන අය අතර ද දුර්පත්ත්ත් සිටිති. රැකියාවල නිරත සමහර අයට තම මුළුක අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් ආදායමක් තොමතේ. මේ අනුව පෙනී යන්නේ ආන්තිකව අඩු නිෂ්පාදන විලඳායිනාවයක් ඇති කටයුතුවල දුර්පත්ත් යෙදී සිටින බවත්, අඩු ගුම විලඳායිනාව තුළින් ලැබෙන සන්ස ඉපයුතුම කුමයෙන් අඩුව ගොස් සමහර රැකියාවල යෙදෙන්නවත් ද දුර්පත්ත් ගණයට වැවෙන බවත්ය.

පවතින සංඛ්‍යා ලේඛන අනුව පෙනී යන්නේ දුර්පත්කම වැඩි වගයෙන් දක්නට ලැබෙන්නේ නාගරිකව තොව ග්‍රාම්‍යව බවය. නාගරික දුර්පත්ත් බොහෝ මයක් ගම්න් නගරයට පැමිණි අය වේ. රැකියා ගොයා ගම්න් නගරයට වින්නේ අඩු වැටුපක් බෙන රැකියාවල යෙදෙති. ඔවුන් නුප්පනු ගුම්කයන්ය. බොහෝවිට ඔවුන්ගේ රැකියා තාවකාලිකය. අවිධිමන් ආර්ථික අංශයේ රැකියාවල යෙදී සිටීම මොවුන් අතර පෙනෙන ලක්ෂණයකි.

මෙම ගැටළුවලට විකල්ම් සේවීම සඳහා වරින්වර විවිධ රෝගන් මතින් නොයෙකුත් උත්සාහයන් දරා ඇත. 1950 දැකශයේ ඉදිරිපත් කළ දිග අවුරුදු සැලැස්ම, 1970 දැකශයේ ඉදිරිපත් කළ පස් අවුරුදු සැලැස්ම, 1980 දැකශයේ ඉදිරිපත් කළ ඒකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩසටහන හා එම දැකශයේ අග භාගයේදී ඉදිරිපත් කළ ජනකිවිය වැඩසටහන මේ සඳහා ගත් පියවරවල් ලෙසට දැක්විය හැකිය. මේ සියලු වැඩසටහන් මතින් රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය වැඩි කරලුම තුළින් රැකියා අවස්ථා ජනනය කොට විරැකියාව හා දුර්පත්කම අවම කිරීම අපේක්ෂා කෙරිණි.

වැඩි ව්‍යුහයෙහි වැඩකින් යුත් රැකියා හා ආදායම් උත්පාදන අවස්ථා හඳුන්වාදීම, විකුණු කරන ලද වැඩි වට්නාකමින් යුත් නව නිෂ්පාදන අවස්ථා හඳුන්වාදීම, නව හා උපයෝගී තාංශුනාය යොදා ගතිමින් නිෂ්පාදන කටයුතුවල යෙදීමට අවස්ථා සංවර්ධනය වැඩි ව්‍යුහයෙහි අවස්ථා හඳුන්වාදීම මේ සඳහා ගත හැකි සුදුසු පියවර ලෙස හඳුන්වාදීය හැකිය.

1994 දී නව රෝග මතින් දුර්පත්කම තුරන් කරලුම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද ප්‍රතික වැඩසටහන වූයේ සමස්දී වැඩසටහනයයි. තරුණියන් අතර බලවත්ම ප්‍රග්‍රහණය වන විරැකියාවට විකල්මක් ලබාදීමත්, පොදුවේ දුර්පත්කම රට තුළින් තුරන් කිරීමත්, තරුණි තරුණියන් සංවර්ධනයට සෘපුවම සහනාගි කරගැනීමත් මෙම වැඩසටහනේ අරමුණු වේ. සිහුයෙන් වැඩිවන ගුම බලකාය සඳහා ඉහළ ව්‍යුහයෙහි යුත් රැකියා අවස්ථා හා ආදායම් මාර්ග හඳුන්වාදීම වතරම් පහසු කටයුත්තක් නොවේ. වෙනෙන් රට අදාළ වන ග්‍රාමීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම, ග්‍රාමීය ජනනාව තුළ සොඛන හා පෝෂණ තත්ත්වය ඉහළ දුම්ම හා ඔවුන් අතර ස්වයං රැකියා සඳහා ප්‍රවේශවීමේ අවස්ථා වැඩිකරලුම යන කටයුතු සඳහා මෙම වැඩසටහන මතින් ප්‍රමුඛස්ථානය ලබාදී ඇත.

සමස්දී වැඩසටහනන් පරිපාලන හා කළමනාකරණ අදියර

ජනනා සහනාගින්වයෙන් යුත් සංවර්ධන වැඩසටහනක් ලෙස සමස්දී වැඩසටහන සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ග්‍රාමීය මට්ටමේ සිට ප්‍රතික මට්ටම දැක්වා අදියර කිහිපයින් ප්‍රජා සංවිධාන හා පරිපාලන ඒකක පහිටුවා ඇත.

පස්දෙනාගේ කණ්ඩායම

දුර්පත්කමේ ප්‍රබල ලන්නතු නම් දුර්පතුන් තතිවී සිටීම හා ඔවුන් අතර සංවිධාන ගක්තියක් නොතිබුමය. ග්‍රාමීය මට්ටමේ පහලම සංවිධානය ලෙසට (පස් දෙනාගේ) කුඩා කණ්ඩායම පිහිටුවා ඇත. තම තමන්ගේ කැමැත්ත මහ දුර්පත් ප්‍රවුල් පහක් වික්වී මෙම කණ්ඩායම සැඳේ. මෙම කණ්ඩායම නිතර රැක්වී ඉතිරි කිරීම සඳහා රැක්වී සාකච්ඡා පවත්වන අතර, සැලසුම් ක්‍රියාවලිය පවුල වෙත ගෙන යන ඉතා නොදු වැඩිහිටි අධ්‍යාපන තුමයක් ලෙසද මෙය හැඳුන්විය හැක. මෙය මෙරට සංස්කෘතියට ආවේනික වූ අත්තම් තුමය පනුගැන්වීමට කරනු ලබන උත්සායක් ලෙසවද හැඳුන්විය හැක.

සමස්දී බලකාය

සමස්දී බලකාය පිහිටුවා ඇත්තේ වහි ග්‍රාම නිළධාරී වසමක් නියෝගනය වන ලෙසය. අදාළ වසමේ වයස 18-35 අතර තරුණා පිරිස මෙයට අයන්වේ. තරුණා තරුණියන් රටේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කිරීමට මෙහෙයුම් හා ප්‍රගති පාලනයට සම්බන්ධ කිරීම සමස්දී බලකායන් පිහිටුවීමේ මුළුක අරමුණු වේ.

උපදේශක සහ

කොට්ඨාසයේ පදිංචි උගුන් වැඩිහිටියන්ගෙන් හා පුරුෂ පන්තුයෙන් සමන්වීන උපදේශක මණ්ඩලය බැහිත් පිහිටුවා ඇති අනර සමස්ධී බලකායට අවශ්‍ය උපදේශක මෙමහින් ලබාගතිමට අනුබල දී ඇත.

ප්‍රාදේශීය සමස්ධී කම්ටුව

ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයකට එක බැහිත් ප්‍රාදේශීය සමස්ධී කම්ටුව පිහිටුවා ඇත. සියලු ප්‍රාදේශීය රජයේ නිලධාරීන් එහි සාමාජිකයෝ වෙති. වම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය තුළ සමස්ධී වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ සියලුම වගකීම් මෙම කම්ටුවට පැවතී ඇත.

දිස්ත්‍රික් සමස්ධී කම්ටුව

දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහ දිස්ත්‍රික්කයේ සියලු රාජ්‍ය ආයතන ප්‍රධානින්ගෙන් මෙම කම්ටු සමන්වීන වේ. දිස්ත්‍රික්කයේ සමස්ධී වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම මෙම කම්ටුවට පැවතී ඇත. ගම් මට්ටමේ සිට පානික මට්ටම දක්වා සමස්ධී වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය රුප සටහන අංක 01 හි දැක්වේ.

රුප සටහන් අංක 01

සමස්ධී වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරවීමේ ආයතනික සංවිධාන ව්‍යුහය

පරිපාලන/කළමනාකරන මට්ටම
අදාළවන ආයතන/ සංවිධාන

ඡනික මට්ටම

ඡ්‍රී ලංකා සමස්ධී අධිකාරිය
සමස්ධී කොමසාරිස් ජනරාල දෙපාර්තමේන්තුව
දිලිං සහන දෙපාර්තමේන්තුව

දිස්ත්‍රික් මට්ටම

දිස්ත්‍රික් ලේකම්/ දිස්ත්‍රික් අධ්‍යක්ෂ
දිස්ත්‍රික් සමස්ධී කාර්යාල
(සහකාර සමස්ධී කොමසාරිස්)

ප්‍රාදේශීය මට්ටම

ප්‍රාදේශීය ලේකම්/ තියෝරු අධ්‍යක්ෂ
ප්‍රාදේශීය සමස්ධී ඒකකය
(මුළය්වාන කළමනාකරණ)

කළාප මට්ටම

කළාප කළමනාකරණ සංඛ්‍යාව
කළාප කළමනාකරණ සංඛ්‍යාව

ග්‍රාම දේශීලු ව්‍යවම් මට්ටම
(සමස්ධී බලකාය)

□ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □

සහනාධාරලාභ පවුල
(කුඩා කණ්ඩායම්)

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

සමස්ද්ධි වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන

සමස්ද්ධි කොමිෂන් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව

රජය විසින් 1994 ඔක්තෝබර් මාසයේදී සමස්ද්ධි කොමිෂන් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටුවන ලද අනර විම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සමස්ද්ධි වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

දිලිං සහන දෙපාර්තමේන්තුව

ඉතාම දිලිං ජනතාවට පිටත අත්වැළක් ඇති කිරීමේ අරමුණු ඇතිව ආරක්ෂණු ජාලයක් ලෙසට සහනාධාර බඛාදීමේ වැඩසටහනක් හඳුන්වාදෙන ලදී. සමස්ද්ධි වැඩසටහන යටතේ සහනාධාර ලැබීම සඳහා තෝරා ගත්තා ලද පවුල් වලට සහනාධාර සැපයීමේ කටයුතු 1995 ජූලි මස සිට දිලිං සහන කොමිෂන් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කරනු ලබේය. වියට අමතරව, දිලිං සහන ආනාර මුද්දර බෙදාදීම, විශේෂ ආනාර මුද්දර බෙදා දීම හා වියලි සලාක ප්‍රතිකා බෙදාදීම යන කටයුතු මෙම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඉටු කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා සමස්ද්ධි අධිකාරිය

තරේණුයින්, ස්ථ්‍රීන් සහ අවාසි සහගත තත්ත්වයට පත්ව ඇති ජන කණ්ඩායම් ආර්ථික හා සමාජ සංවර්ධන කටයුතුවලට එක්කර ගැනීම, ඔවුන්ගේ සමාජය ස්ථාවරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ දුරක්ෂණ තුරන් කිරීම යන පරාමාර්ථි ඇතිව සමස්ද්ධි වැඩසටහන සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 1995 අංක 30 දරණු ශ්‍රී ලංකා සමස්ද්ධි අධිකාරී පනත මගින් ශ්‍රී ලංකා සමස්ද්ධි අධිකාරිය පිහිටුවනු ලැබේය.

ඉහත සඳහන් කළ අයුරින් සමාජයේ තරේණුයින්, ස්ථ්‍රීන් සහ අවාසි සහගත තත්ත්වයකට පත්ව ඇති කණ්ඩායම්වල ආර්ථික සහ සමාජය තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා,

- ඔවුන්ගේ ආදායම් වැඩි දියුණු කිරීම හා ඔවුන් අනර රැකියා ප්‍රවේශා සුලඟ කිරීම.
- ආර්ථික හා සමාජ සංවර්ධන කටයුතුවලට ඔවුන් එක්කර ගැනීම.
- පවුල් මට්ටමේ ආර්ථික කටයුතු හා ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සමඟ ගම්, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස දිස්ත්‍රික් හා පළාත් මට්ටමීන් සම්බන්ධ කිරීම.
- ප්‍රතිලාභීන්ගේ අක්‍රිවයා සඳහා ඔවුන්ගේ සහනාගින්වය ඇතිව සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හා යෝජනා ක්‍රම සැලසුම් කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම.
- ප්‍රතිලාභීන් අනර සහයෝගීතාව ඇති කිරීම, ඔවුන් අනර ඉතිරි කිරීම් වධවාලීම හා තුය පහසුකම් බඛාගැනීමට සහයවීම.
- ප්‍රතිලාභීන්ට අදාළ වන රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතනවල සේවාවන් ඔවුන් වෙත බඛාදීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම

යන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙම පනත මගින් සමස්ද්ධි අධිකාරිය වෙත පවතා ඇත.

සමස්ද වැඩසටහන උතුරු හා නැගෙනහිර දෙපළානෙන් අම්පාර දිස්ත්‍රික්කය පමණක් ඇතුළුව දිස්ත්‍රික්ක 18ක 1996 වසරේ සිට ක්‍රියාත්මක විය. 1997 වසරේද සීමාසහිත වැඩ කොටසක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මධ්‍යමලපුව, තිබුණුමලය සහ වැවිතියාවද ඇතුළත් කර ගැනීන.

මුදල ප්‍රතිපාදන

සමස්ද වැඩසටහන සඳහා 1996 වර්ෂයේ සිට ලබා දී ඇති මුදල ප්‍රතිපාදන පිළිබඳ විස්තර වගු අංක 01 හි දැක්වෙන අතර එම ප්‍රතිපාදන විවිධ කාර්යයන් සඳහා යොදවා ඇති ආකාරය රුපසටහන් අංක 02 හි දැක්වේ.

මුදල ප්‍රතිපාදන 1996 - 1998

වගු අංක 01

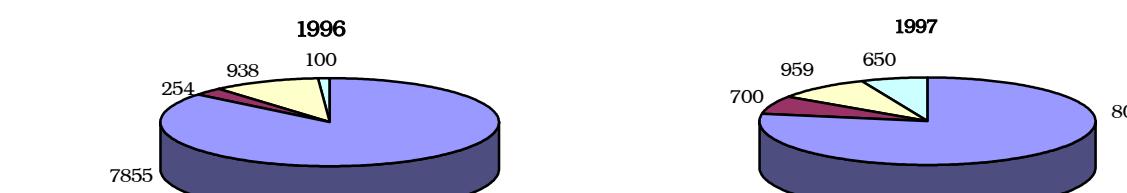
රු. මිලියන

විස්තරය	1996	1997	1998	1999
පුදුනයන් (සහනාධාර)	7855	8081	8000.00	8000
ප්‍රජා වන්‍යාධි	254	700	525.50	492
පරිපාලන (සමස්ද නියාමක වැවුප්)	938	959	428.56	824
නුය වැඩසටහන්	100	650	300.00	150
එකතුව	9147	10390	9254.06	9466

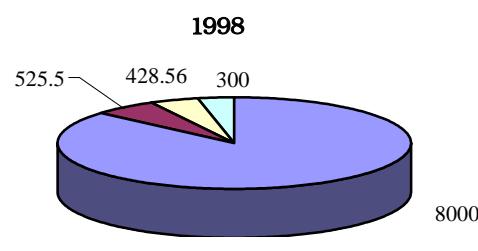
මුලය: අයවැය ලේඛනය - මහා භාණ්ඩාගාරය

සමස්ද මුදල ප්‍රතිපාදන විවිධ කාර්යයන් සඳහා යොදවා ඇති ආකාරය 1996 - 1998

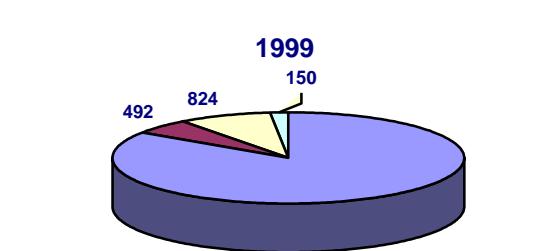
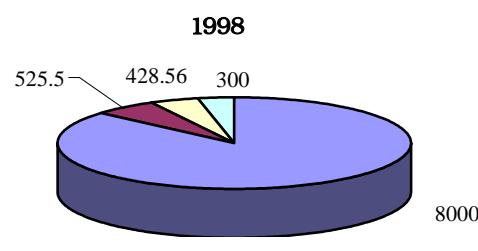
රුපසටහන් අංක 02



■ පුදුනයන් (සහනාධාර) ■ ප්‍රජා වන්‍යාධි
■ පරිපාලන (සමස්ද නියාමක වැවුප්) ■ නුය වැඩසටහන්



■ පුදුනයන් (සහනාධාර) ■ ප්‍රජා වන්‍යාධි
■ පරිපාලන (සමස්ද නියාමක වැවුප්) ■ නුය වැඩසටහන්



■ පුදුනයන් (සහනාධාර) ■ ප්‍රජා වන්‍යාධි ■ පරිපාලන ■ නුය වැඩසටහන්

1996 වසරට සාපේන්තුව 1997 වසරේ කියවම වැඩකටහන් සඳහා ලබා දී තිබූ ප්‍රතිපාදන 11.96% කින් පමණ ඉහළ ගොස් ඇති අතර 1997 වසරට සාපේන්තුව 1998 වසරට ලබා දී තිබූ ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණයේ 10.93 දක්වා පහළ යාමක් දක්නට තිබුණි.

සමස්ධි කොමිෂන් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව

සමස්ධි කොමිෂන් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සමස්ධි ආරක්ෂණ වැඩකටහන, සමස්ධි ජනතා ව්‍යාපෘති වැඩකටහන, සමස්ධි නියාමකයින් පත්කිරීම, පවුල සංවර්ධන වැඩකටහන, සමස්ධි අධ්‍යාපනික වැඩකටහන් මෙම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

2.1 සංචිත ව්‍යුහය ගක්තිමත් කිරීම

සමස්ධි සංවර්ධන වැඩකටහන ග්‍රාමීය මට්ටමීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසු කිරීම සඳහා 1999 වර්ෂය තුළ සමස්ධි නියාමකයින් දෙනෙකුට සංවර්ධන නිලධාරීන් වශයෙන් ස්ථිර පත්වීම ලබාදීමට කටයුතු කොට ඇත.

සමස්ධි නියාමක පත්වීම් 1996-1999

1.1 සංචිත ව්‍යුහය ගක්තිමත් කිරීම

සමස්ධි නියාමක පත්වීම් 1996 - 1999

වග අංක 02

විස්තරය	යෝජන සංඛ්‍යාව	1996	1997	1998	1999
1. දිස්ත්‍රික්ක	25	18	21	21	21
2. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොචිඩාග	301	200	272	272	
3. ග්‍රාම නිලධාරී වකම්	14818	12137	13560	13560	13703
4. නියාමකයින් (පත් කිරීම)	33517	25921	31388	31388	1343
5. සංවර්ධන නිලධාරීන්	10000	-	-	7839	

1.2 සමාජ ආරක්ෂණ වැඩකටහන

අරමුණ

- දිලිඥ පවුල දැනට සිටින තත්ත්වයෙන් තවදුරටත් පහතට වැට්ටෙමට බලපෑ හැකි හඳුනී ආපදා හෝ වියදුම් අත්‍යවශ්‍යතා සාමාජික අවස්ථාවන්හිදී එවායේ බර අවම කර ගැනීම සඳහා ආපසු අය නොකරන රක්ෂණ ආධාර මුදලක් පවුලට සැපයීම
- දිලිඥ පවුල්වල හැකිරීම් රටා යාන්ත්‍රණ අතට වෙනස් කිරීමට උපකාරවන ආක්‍රේෂ ව්‍යුහය වැඩකටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

- සාමූහික ගස්ති වර්ධනයට හා ආර්ථික ගස්ති වර්ධනයට උපකාර වීම මගින් මානව හිතවාදී සමාජ ආරක්ෂණු පාලයක් ඇති කිරීම

සමඳ්ධි සමාජ ආරක්ෂණු වැඩකටහන යටතේ රුපියල් 1000/-, 500/- සහ රු. 250/- සහනාධාර ලබන පවුල් වලින් රු. 25/- ක මායික වාරික මුදලක් අයකර ගනු ඇත.

සමාජ ආරක්ෂණු කටයුතු ත්‍යාච්මක කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය කමිටුවක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේදී, දිස්ත්‍රික් කමිටුවක් දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී අරමා කාර්යාල සේවක පහසුකම් ලබා දී ඇත.

1.2.1 සමාජ ආරක්ෂණු පහසුකම් සැපයීම

රෝගත් ක්‍රමයට දායක වන සාමාජික පවුල්වල කිදුවන පහත සඳහන් අවස්ථා සඳහා ආධාර සපයනු ලැබේ.

- **පවුල් සාමාජිකයකුගේ මරණය**

- රු. 5000/- වසරකට විස් මරණයකට පමණි.

සාමාජිකය රෝගිවීම - දින 07 හෝ රට වැඩි දින ගණනක් රෝගල් ගත්වීමකදී වසරකට උපරිම දින 30ක් සඳහා දින විකකට රු. 50/- බැහැන් උපරිම රු.1500/- කි.

- **පවුල් කිදුවන විස් විවාහයකට පමණක්**

සාමාජිකයාට රු 3000/- කි.

යැපෙන්නකට - රු. 1000/- කි.

- **සාමාජිකයාගේ පවුල් විස් දරු උපනකට පමණක්**

- රු. 2000/- (පළමු හෝ දෙවන දරු උපනෙන් විකකට)

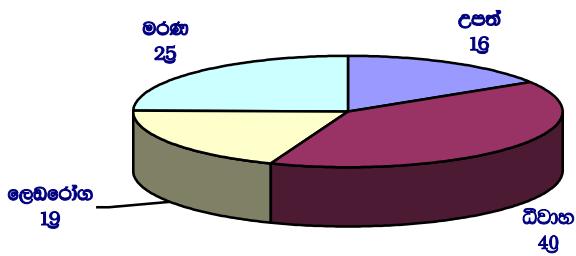
සමාජ ආරක්ෂණු පවුල යනු සමඳ්ධි සාමාජිකය (ගෘහ මුලික), ඔහුගේ හෝ ඇයගේ කාලනුය සහ ඔහුගේ අව්‍යාහක දරුවන් ඇතුළත් කුට්‍රම්බය වේ.

සමාජ ආරක්ෂණය 1997 - 1999

වත්දී ගෙවීම්

වගු අංක 03

වත්දී වර්ගය	1997 සංඛ්‍යාව	1998 සංඛ්‍යාව	වැය වූ මුදල රු.මු.	1999 සංඛ්‍යාව	වැය වූ මුදල රු.මු.
උපන්	22044	24801	49.71	8398	16.76
විවාහ	21353	29614	58.59	20712	21.21
ලෙඩි රෝග	6448	9691	22.31	10012	7.89
මරණ	11543	16569	81.55	12925	63.29
එකතුව	61388	80675	212.16	52047	109.16



1.2.2 සමාජ ආරණ්‍යත්ව අරමුදල යටතේ ක්‍රියාත්මක කොරේන වෙනත් වැඩසටහන්

1.2.2.1 අධ්‍යාපනික වැඩසටහන්

සමස්ධි ප්‍රතිලාභී ප්‍රව්‍ල්වල දාරුවන්ගේ අධ්‍යාපනික කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම සඳහාත් ප්‍රතිලාභීන්ගේ දැනුම වර්ධනය කිරීම සඳහාත් උපකාරී වන සේ සමස්ධි නැත්තු නුවතු අධ්‍යාපන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

- ◆ සමස්ධි නැත්තු නුවතු ගිණුම්ව වැඩසටහන - 1999

වග අංක 04

ගිණුම්වය	දිස්ත්‍රික් සංචාරව	ගිණුවලානින් සංඛ්‍යාව	වැයවන මුදල රු.මු.
නැත්තු නුවතු	18	478	1.43
නරෝතු සරසවී ගිණුම්ව	13	138	0.41
පිරිවෙන් ගිණුම්ව	11	84	0.25
විශේෂ ගිණුම්ව	01	02	0.02
එකතුව		702	2.11

ආදායම් වර්ධනයට හා සමාජ තත්ත්ව සංවර්ධනයට උපකාරවීම

සමස්ධි ප්‍රතිලාභීන්ගේ ආදායම් හා සමාජ තත්ත්වය වර්ධනය කිරීම සඳහා තෝරා ගනු ලැබූ පුද්ගලික සුදුසු තියාමක වනාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට පිශාවර ගෙන ඇත.

- ◆ මහන මැයින් බෙදාදීම

වග අංක 05

වර්ෂය	ලබාදෙන ලද මහන මැයින් සංඛ්‍යාව	තාය මුදල රු. මු.	තාය ආපදු අයවීම රු. මු.
1997	4991	16.49	6.12
1998	536	1.27	4.77
1999	4990	18.71	12.37
එකතුව	5527	17.76	10.89

◆ මානව සම්පත් සංවර්ධන ප්‍රහුණු වැඩසටහන

සමස්ද්ධි කළමනාකරුවන්, සමස්ද්ධි සංවර්ධන නිලධාරීන්, සමස්ද්ධි නියාමකවරුන් සහ සමස්ද්ධි ප්‍රතිලූහීන් සංවර්ධන කටයුතුවලට යොදාවා ගැනීම කිරීම උදෙසා පවුල් සංවර්ධන වැඩසටහන්, සමස්ද්ධි බලකා ප්‍රහුණුව, දිස්ත්‍රික් ප්‍රගති සමාග්‍රෝවන වැඩසටහන් සහ සමස්ද්ධි කළමනාකරුවන් සහ වැඩි වගයෙන් සමස්ද්ධි සංවර්ධන නිලධාරීන් හා නියාමකවරුන් අභ්‍යනුව 1200 කගේ සහභාගීන්වයෙන් සැම අංශයක්ම ආවරණය වනෙක් සමස්ද්ධි යොවන අනිමානී වැඩසටහන සකස් කර ඇත.

වග අංක 06 මගින් දැක්වේ

වග අංක 06

වැඩසටහන	සහනාගි වූ සංඛ්‍යාව	වියදුම රු.මු.
පවුල් සංවර්ධන වැඩසටහන	25	0.035
සමස්ද්ධි බලකා ප්‍රහුණුව	10750	0.167
දිස්ත්‍රික් ප්‍රගති සමාග්‍රෝවන රැක්වීම් යොවන අනිමානී වැඩුමුවල	01 (වැඩසටහන්)	0.042
	1200	

◆ කැබලි රේඛී බෙදාදීම

වග අංක 07

වර්ෂය	ඉඩාදෙන ලද කි. ගුරු. ප්‍රමාණය	වටිනාකම රු.
1998	5201	650,125.00
1999	9184	918,400.00

◆ රේඛී ප්‍රව බෙදාදීම

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග මට්ටමීන් තෝරා ගන්නා ලද ආබාධින පුද්ගලයින් සඳහා නොමිලේ රේඛී ප්‍රව බෙදා දී ඇත.

වග අංක 08

වර්ෂය	ප්‍රමාණය	වටිනාකම රු.
1998	133	1,130,500.00
1999	150	

◆ සමස්ද්ධි ජනනා ව්‍යාපෘති

සමස්ද්ධි වැඩසටහන යටතේ කෘෂිකාර්මික කටයුතු දියුණු කිරීමට උපකාරී වන කුඩා වැවේ, සුළ වාරිමාර්ග ආදිය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම හා කෘෂිකාර්මික ලිං ඉදිකිරීම යන කටයුතු ගුම සුන්හම තුම උපයෝගී

කරගනිමින් සමස්ධී බලකායන් ලබා ඉටු කිරීමේ වැඩසටහනක් ලෙස මෙම ව්‍යවස්ථිය සමස්ධී කොමසාරිස් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව මහින් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

වැඩසටහනේ ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ ගම්මානවල ගොවී ජනතාවට කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා ජල පහසුකම් සැපයීම හා විම පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීමට සහනාධාරලාභී ගුම්කයන්ට ආදායමක් උපය ගැනීමට සැලයේවීමන්ය. ඒ අනුව වැඩි ගුම දායකත්වයක් මේ සඳහා ලබාගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

1999 වර්ෂය වෙනුවෙන් මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රු.මි. 100 ක ප්‍රතිඵාදන ලබා දී ඇත. මෙම රු.මි.100 ඉහත ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දික්තික්ක 20 ක් සඳහා වෙන්කර දී ඇත. ඒ අනුව 1999 වර්ෂය අවසන් වනවිට කුඩා වැවී 196, හුළ වාරිමාර්ග 365, කෘෂි ලිං 13, වෙනත් ව්‍යාපෘති 23 ක් නිමකර ඇත. 1999 වර්ෂය අවසන් වනවිට නිමි ව්‍යාපෘති ප්‍රගතිය 95.54% කි.

2. දිලිංග සහන දෙපාර්තමේන්තුව

2.1 සමස්ධී සහනාධාර වැඩසටහන

දිලිංග සහන දෙපාර්තමේන්තුවේ මෙහෙවර වනුයේ අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්වල ආදායම යැපීම් මට්ටමක පවත්වාගෙන යාම සඳහා සහනාධාර වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්වල සමාජ තත්ත්වය නංවාලීමට කටයුතු කිරීමය.

මෙම මෙහෙවර යටතේ 1999 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලද වැඩසටහන් පහතින් විස්තර වී ඇත.

01. සමස්ධී සහනාධාර වැඩසටහන

සමස්ධී සහනාධාර වැඩසටහන යටතේ රු.1000/- ව අඩු මාකික ආදායමක් ලබන දිලිංග පවුල් සහනාධාර ලැබීමට හිමිකම් ලබති. මෙම පවුල් සඳහා 1999 වර්ෂය තුළ සය ආකාරයක සමස්ධී දීමනා පරිකා නිකුත් කරනු ලැබුණි. ඒ පැලිබඳ විස්තර මෙසේය.

රු.1000/- දීමනා පරිකාව

මාකික ආදායම රු.500/- ව අඩු සහ එකේම පවුල්ල සාමාජික සංඛ්‍යාව 4ක් හෝ ඊට වැඩි නොදියුණු පවුල් සඳහා රු.1000/- දීමනා පරිකාවක් නිකුත් කරනු ලැබුණි. මේ යටතේ 1999 වර්ෂයේ නිකුත් කරන ලද දීමනා පරිකා ප්‍රමාණය 12043 කි.

රු.500/- දීමනා පරිකාව

මාකික ආදායම රු.500/- ව වැඩි හා රු.1000/- ව අඩු සාමාජිකයින් තුන් දෙනකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් සහිත පවුල් සඳහා රු.500/- ක දීමනාවක් නිමි විය. මේ යටතේ 1999 වර්ෂය තුළ සහනාධාර ලැබූ පවුල් සංඛ්‍යාව 899083 කි.

රු.200/- දීමනා පරිකාව

මකික ආදායම රු.1000/- ව අඩු සාමාපිකයින් දෙදෙනකු සහිත පවුල් සඳහා රු.200/- යේ දීමනා පත්‍රිකා නිකුත් කරනු ලබුණි. මේ යටතේ සහනාධාර ලැබූ සංඛ්‍යාව 329588 කි.

රු.100/- දීමනා පත්‍රිකාව

මකික ආදායම රු.1000/- ව අඩු, තනි පුද්ගල පවුල් ඒකක සඳහා රු.100/- දීමනා පත්‍රිකාවක් නිකුත් කරනු ලබුණි. මිට අමතර රජයේ ලියාපදිංචි සමාජ ශේවා ආයතනවල තේවාසිකයනට සහ පුරුෂ ප්‍රත්‍යාගම ද රු. 100/- දීමනා පත්‍රිකා ලබා දෙන ලදී.

මේ අනුව 1999 වර්ෂය තුළ නිකුත් කරන ලද රු.100/- යේ දීමනා පත්‍රිකා ගණන 219788 ක් විය.

රු.250/- දීමනා පත්‍රිකාව

ඡනකවිය පවුල් අතර සිටින අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්වලටත්, නැගෙනහිර පළාතේ හා ව්‍යුතියාව දිස්ත්‍රික්කයේ පසුව හඳුනාගත් පවුල්වලටත් මාසිකව රු.250/- ක දීමනාවක් ලබා දෙන ලදී. 1999 වර්ෂය තුළ රු.250/- දීමනා ලබාගත් පවුල් සංඛ්‍යාව 527009 ක් විය.

රු.125/- දීමනා පත්‍රිකාව

සමාද්ධී සහනාධාර ලබමින් සිට පවුල් මාසික ආදායම රු.1000/- ඉක්මවන තන්ත්වය ඉක්මවූ විනෙත් තවදුරටත් සමෘද්ධී වැඩසටහන යටතේ රඳවාගතයුතු වූ පවුල් සඳහා රු.125/- ක දීමනාව නිකුත් කරන ලදී. 1999 වර්ෂය තුළ රු.125/- දීමනාව ලබාගත් පවුල් ගණන 142 කි.

මෙම වැඩසටහන යටතේ උතුරු, නැගෙනහිර ක්‍රියාත්මක ශේවයේ යෙදී සිටි අයගේ පවුල් සඳහාද ඔවුන්ගේ ආදායම පවුල් ආදායමට ගණන් නොගෙන සමාද්ධී සහනාධාර ලබාදීමට කටයුතු යොදා ඇත.

සමෘද්ධී සහනාධාර වැඩසටහනෙහි ප්‍රධාන අරමුණු වනුයේ අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් වලට අන්තර්වාස ආහාර ද්‍රව්‍ය ලබාගතීමට ආධාරයක් කිරීමයි. මේ අනුව සම් දීමනා පත්‍රිකාවකටම ආහාර ද්‍රව්‍ය ලබාගතීමට මුද්දරයක් ඇත. මිට අමතරව රු.1000/- රු.500/-, හා 250/- දීමනා පත්‍රිකාවල සමෘද්ධී සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රමයට දායක මුදල් ගෙවීම සඳහා සකස් කරන ලද මුද්දරයක් ද වේ. සමෘද්ධී සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රමය යටතේ මෙයේ දායකවුතු පවුල් සඳහා පවුල් හඳුනි හෝ විශේෂ අවස්ථාවන්හිදී මුදලින් ආධාරයක් සපයනු ලැබේ.

මේ අතරම, රු.1000/- හා රු.500/- සහනාධාර පත්‍රිකාවල අතිවාර්යය ඉතිරිකිරීම් සඳහා මුද්දරයක් ද ඇත. සමෘද්ධීවා පවුල් අතර ඉතිරි කිරීමේ පුරුද්දක් ඇති කිරීම මෙහි අරමුණයි.

රු.125/- හෝ දීමනා පත්‍රිකාවේ මුද්දර දෙකකි. මින් පළමුවනී මුද්දරය රු.100/- යේ මුද්දරයකි. වය අනිවාර්යය ඉතිරි කිරීම් යටතේ තැන්පත් කිරීමය. දෙවනී මුද්දරය රු.25/- හෝ මුද්දරයකි. වය සමෘද්ධී සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රමය යටතේ දායකවීම සඳහා සකස් කර ඇත.

දැනට දිවයිනේ දිස්ත්‍රික්ක 21 ක ක්‍රියාත්මක වන මෙම සහනාධාර වැඩසටහන 2000 වර්ෂයේදී යාපනය දිස්ත්‍රික්කයේ ද ක්‍රියාත්මක කිරීමට තිරණය කර ඇත.

1999 වර්ෂය තුළ දිස්ත්‍රික්ක අනුව සමෘද්ධී සහනාධාර බෙදා හැරි ආකාරය පිළිබඳ විස්තරාත්මක වාර්තාව මිට අමුණා ඇත. අමුණුම් අංක දැක්වේ. 1999 වර්ෂය තුළ මෙම වැඩසටහන යටතේ වියදුම් කළ මුදල රුපියල් මිලයන 8060 කි.

02. පෝෂණ දීමනා වැඩසටහන

දිලිං පවුල්වල ප්‍රදරය හා මාත්‍ර පෝෂණ තත්ත්වය නිවාලමේ වැඩසටහනක් වගයෙන් පෝෂණ දීමනා වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කෙරේ. අතු ආදායම්ලාභී පවුල්වල අවශ්‍ය දරුවන් ලද මට්ටමෙන්ගේ පෝෂණ තත්ත්වය නායුම්වා මට්ටම් හැකියාව වර්ධනය කිරීම, දරුවාගේ පෝෂණ තත්ත්වය නායුම්වා මෙම වැඩසටහනෙහි අරමුණාය. මේ සඳහා මෙකට තම දරුවාට මාස 12 සම්පූර්ණ වනතුරු මෙම වැඩසටහන යටතේ රු.100/- ක මාසික දීමනාවක් ලබාදෙනු ලැබේ.

මෙම වැඩසටහන යටතේ 1999 දෙසැම්බර් අග වනවීට ප්‍රතිලිභින් 80718 ක් සඳහා දීමනා පත්‍රිකා නිකුත් කර ඇති අතර, 1999 වර්ෂය තුළ වියදුම් කරන ලද මුදල රු.මි. 71.5 කි. ඇමුණුම් අංක දැක්වේ.

03. වියලි සලාක පත්‍රිකා නිකුත් කිරීම

අනන්‍යවශ්‍ය සේවා කොමිෂන් ජනරාල් කාර්යාලය මගින් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන අවනතේ වූ පවුල් සඳහා වියලි සලාක ලබාදීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහනයක් වගයෙන් වියලි සලාක පත්‍රිකා මුද්‍රණය කර බෙදාහැරීම හා සංඛ්‍යාලේඛන පවත්වාගෙන යාම දිලිං සහන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් කිදු කෙරේ. මේ සඳහා 1999 වර්ෂය තුළින් පවුලේ සාමාජික සංඛ්‍යාව අනුව, පස් ආකාරයක වියලි සලාක පත්‍රිකා මුද්‍රණය කර බෙදාහරින ලදී.

1999 දෙසැම්බර් 31 දින වනවීට වියලි සලාක සහනාධාරය ලබමින් සිටි පවුල් සංඛ්‍යාව පහත සඳහන් පරිදි වේ. නිකුත් කළ පෝෂණ පත්‍රිකා සංඛ්‍යාව ඇමුණුම් අංක හි දැක්වේ.

වග ආක 09

පවුලේ සාමාජික සංඛ්‍යාව	මාසික සහනාධාරය රු.	වියලි සලාක ආධාරය ලද පවුල් සංඛ්‍යාව
1	336	27063
2	616	21081
3	840	21350
4	1008	25815
5 හෝ වැඩි	1260	59623
විකතුව		154932

වියලි සලාක පත්‍රිකා නිකුත් කිරීම - 1999

දියුණුක්කය	නිකුත් කළ පෝෂණ පත්‍රිකා ගණන
කොළඹ	1671
ගම්පහ	1750
කළුතර	353
මහනුවර	168

මානලේ	179
නුවරඑළුය	51
ගාල්ල	09
මානර	65
හම්බන්තොට	30
කුරුණෑගල	849
පුන්තලම	7359
අනුරාධපුරය	1341
පොලෙන්නරැව	594
බදුල්ල	24
මොණුරාගල	-
රත්නපුරය	12
කැගල්ල	51
ඩික්කොමලය	6319
මධ්‍යකලපුව	5767
අම්පාර	167
යාපනය	87886
කිලෙන්විටි	8889
මුලතිවී	13333
මන්නාරම	13141
වෙළුනියාව	4924
එකතුව	154932

සමාජ සංවර්ධන වැඩසටහනක් කියාත්මක කිරීම

1999 වර්ෂය තුළ සමාජ සංවර්ධනය උදෙසා පහත සඳහන් වැඩසටහන් කියාත්මක කරනු ලැබේ.

- ප්‍රාදේශීය උපදේශන සේවාවක් ආශි කිරීම
- පුර්ව ප්‍රමාධී සංවර්ධනය යටතේ දෙමෝපියන්, පෙර පාසල් පාලිකාවන් දැනුවත් කිරීම
- ආරක්ෂා කුප්පී ලම්පු හාවිතය ප්‍රවලිත කිරීම
- පළිබේද නායක හාවිතය නිකා සියලුවී හාතිකර ගැනීම් ඇවම කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම

ප්‍රාදේශීය උපදේශන සේවාවක් ආරම්භ කිරීම

1999 වර්ෂය තුළ මනොවිද්‍යා සිප්ලෝමා පාධමාලාව හා උපදේශනය පිළිබඳ උසස් සහතික පත්‍ර පාධමාලාව සම්පූර්ණ කරන ලද සමාජ සේවා නිලධාරීන් අනුයුත්තව සිටින ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල 23 හි උපදේශන

සේවා මධ්‍යස්ථාන විවෘත කරනු ලැබුණි. පූහුණුව ලත් සමාජ සේවා නිලධාරීන් විසින් සම සිකුරාදා දිනකම මෙම මධ්‍යස්ථානවලද උපදේශන සේවාව සපයනු ලැබුණි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය තවදුරටත් ව්‍යාප්ති කරනු පිණිස තවත් සමාජ සේවා නිලධාරීන් 40 දෙනෙකු සඳහාද මතෙන් විද්‍යාව හා උපදේශනය පිළිබඳ පාධමාලාවක් මෙම වර්ෂය තුළ සංචිතය කරනු ලැබුණි.

පූර්ව ප්‍රමාධිය සංවර්ධනය පිළිබඳ වැඩසටහන

දිවයිනේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවලට ඇනුපෑක්ත සියලුම සමාජසේවා නිලධාරීන් හට කත්ත්බායම් වගයෙන් පූර්ව ප්‍රමාධිය සංවර්ධන පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ පාධමාලාවක් සකස් කරනු ලැබුණි. මෙම පාධමාලාව යටතේ පූහුණුව ලද සමාජසේවා නිලධාරීන් මතින්, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගලවල පෙර පාසලක් පදනම් කරගෙන, පෙර පාසල් පාලිකාවන් හා ප්‍රමාධියේ පසුවන දරුවන් කිටින මේවර්ජන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන්නට යෙදුණි.

මෙම වැඩසටහන්වලද පෙර පාසල්වල පෝෂණ වැඩසහනක් ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබුණි. අප වෙත මෙම වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රැඹියල් ලක්ෂ පහක ප්‍රතිපාදන ලබා තිබුණු අතර, සමස්දී ඇඩිකාරිය මහින්ද කඩිනම් ප්‍රජා සංවර්ධන වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එම ආයතනයට ලැබුණු මුදල්වලින් රු. ලක්ෂ දැනයෙක් මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා බ්‍රාදේන්නට යෙදුණි. මෙම ප්‍රතිපාදන අනුව 1999 වර්ෂය තුළ පූර්ව ප්‍රමාධිය සංවර්ධනය යටතේ දෙමෙවිපියන් හා පෙර පාසල් පාලිකාවන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 285 ක් ක්‍රියාත්මක විය.

ආරක්ෂිත කුජ්පා ලාම්පු භාවිතය ප්‍රවාන කිරීම

අනාරක්ෂිත කුජ්පා ලාම්පු භාවිතය සේවා කොට්ඨාගෙන ගම්බද ගෙවුල්වල සිදුවන අනතුරු අවම කිරීමේ අදහස පෙරදැරී කරගෙන, ඉළ ලංකා වෛද්‍ය සංගමය විසින් සකස් කර ඇති ආරක්ෂිත කුජ්පා ලාම්පු භාවිතය ප්‍රවාන කිරීමේ සමාජ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය 1999 වර්ෂය තුළද ද ක්‍රියාත්මක කෙරුණි.

මේ යටතේ ගම්වාසින් දැනුවත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සංචිතය කරන ලද අතර, පමුල් 10,000කට පමණ ආරක්ෂිත කුජ්පා ලාම්පු අලෙවි කරනු ලැබුණි.

පලිබේද නායක භාවිතය නිසා සිදුවන සියදිවි නානිකර ගැනීම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය පලිබේද නායක භාවිතය නිසා සියදිවි නානිකර ගැනීම් බහුල වගයෙන් සිදුවන කොට්ඨාග වගයෙන් පලිබේද නායක දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හඳුනාගෙන තිබූ කොට්ඨාගවල සමාජ සේවා නිලධාරීන් හා ඔවුන්ගේ අධීක්ෂණාය කටයුතු බාර දිලිං සහන සහකාර කොමිෂන්වර්ජ්, පලිබේද නායක දෙපාර්තමේන්තුව මතින් සංචිතය කරන ලද පූහුණු වැඩසටහන් දෙකක් සඳහා සහනාගි කරවනු ලැබුණි.

මෙම පූහුණුව ලැබූ නිලධාරීන්ගේ සහාය ඇතිව පලිබේද නායක භාවිතය වැළැක්වීම යටතේ දෙමෙවිපියන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් සම්පාදනය කිරීමට කටයුතු යොමුමට අදහස් කර ඇත.

3. ශ්‍රී ලංකා සමස්දේ අධිකාරීය

3.1 අනිවාර්ය ඉතිරි කිරීම්

සමස්දේ ප්‍රතිලාභීන් ඉතිරිකිරීමට පුරුදු කිරීමත්, වමහින් ඔවුන්ගේ සූච තුය අවශ්‍යතා සපුරාලීමත් යන අරමුණු ඉවතර ගැනීම සඳහා මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කර ඇත. මේ යටතේ දිලිඳ ජනතාවට බැබාදෙන රු.1000/- හා රු.500/- සහනාධාර මුදලින් රු.200/- හා රු.100/- බැගින් මාසිකව අනිවාර්යයෙන් අඩුකොට වම මුදල ප්‍රතිලාභීයාගේ නමින් ආයෝජන ගිණුමක තැන්පත් කරනු ලැබේ.

මෙහින් ප්‍රතිලාභීන්ගේ ආයෝජන ගක්තිය ඉහළ නැංවීමට කටයුතු කරන අතරම, ඔවුන් තුළ බැංකු පුරුදු වර්ධනය කිරීමක්ද කිදුවේ.

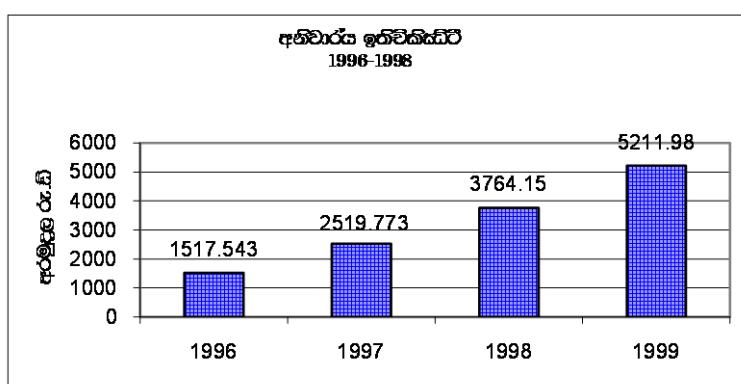
මාසිකව අනිවාර්යය ඉතිරිකිරීම් ලෙස රු.200/-, රු.100/- වගයෙන් 1996 වසරේ සිට 1999 වසර දැක්වා අනිවාර්යය ඉතිරිකිරීම් යටතේ තැන්පත් කර ඇති මුදල් ප්‍රමාණය පහත දැක්වේ.

අනිවාර්ය ඉතිරිකිරීම් අරමුදල් 1996 - 1999

වග අංක 10

විස්තරය	1996	1997	1998	1999
පෙළ සංඛ්‍යාව	925985	918036	897803	904257
කමුව්වින ඉතිරි කිරීම (රු. මිලයන)	1517.54	2519.77	3764.15	5211.98

රුප කටයුත් අංක 06



ප්‍රජා සංඛ්‍යාන වැඩසටහන

මූලික ප්‍රවුදුකීමේ පාතික වැඩසටහනක් ලෙස 1995 වසරේදී අඇරණී සමස්ද්ධී වැඩසටහනේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයක් වනුයේ වහි නායකත්වය තරුණු පරපුරට ලබාදීමට කටයුතු කර තිබුමයි. සමස්ද්ධී ප්‍රතිලාභී තරුණු තරැනියන්ගේ විවිධ දැක්ෂතා හා හැකියාවන් පාතික සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ගොදවා ගැනීමට අවශ්‍ය මහ පෙන්වීම හා මුළු ප්‍රතිපාදන ලබාදීම තුළින් සමස්ද්ධී වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කර ඇති බව පසුගිය පස්වකරක කාලය තුළ සමස්ද්ධී වැඩසටහනට පසු සිදු වූ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය තුළින් පැහැදිලි වේ.

සමස්ද්ධී බලකාය

වයස අවු. 18 - 35 න් අතර තරුණු තරැනියන් එකරාගි කොට සැම වසමකම සමස්ද්ධී බලකායක් පිහිටුවනු ලැබේ. 1999 වසර වනවිට ලංකාව තුළ සමස්ද්ධී වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වන සියලු දිස්ත්‍රික්කයන්කි පිහිටුවා ඇති සමස්ද්ධී බලකායන් සංඛ්‍යාව 11558 කි. එවායේ සාමාජික සංඛ්‍යාව 665845 කි.

ප්‍රජා ව්‍යාපෘති වැඩසටහන යටතේ ගමට අවශ්‍ය යටිනළ පහසුකම් සැපයීමේදී සමස්ද්ධී බලකායන් ඉටුකර ඇති කාර්ය හාරය අතිමහත්ය.

කුඩා කණ්ඩායම් ක්‍රියාවලිය

සමස්ද්ධී වැඩසටහන තුළ ගොඩ නැංවනු දුර්පතාන් බලමුව ගැන්වීමේ හා ඔවුන් තුළ ස්වයෙක්තිය වර්ධනය කිරීමේ යන්නුනුයක් ලෙස කුඩා කණ්ඩායම් කුමය හැඳින්විය හැකිය. රු.1000/- හා රු.500/- සහනබාරලාභිතු පළමු වටයේදී සාමාජිකත්වය ලබාදා මෙහි සාමාජිකත්වය ලබාවන් එක් කණ්ඩායමකට පස් දෙනා බැගින් එක් වේ තිබිනි. කුඩා කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රගතිය ආර්ථික කිහිපයින් දැක්වීය හැක.

ස්වේච්ඡා ඉතිරිකිරීම්

එ එ ප්‍රතිලාභී පවුලේ හැකියාව අනුව සතිපතා රු.20/-, රු.10/- හෝ රු.5/- වගයෙන් කණ්ඩායම් මුදලක් විකතු කරගතිමින් 1996 වසරේ සිට ඉතිරිකිරීමේ පුරුද්ද දියුණු කරගත් ප්‍රතිලාභිතු 1999 වසර වනවිට ස්වේච්ඡා ඉතිරිකිරීම් වගයෙන් රු.මි. 401 කට වැඩි මුදලක් විකතු කර ගැනීමට සමත් වේ ඇත.

මෙම ප්‍රතිලාභිත්තේ ස්වේච්ඡා ඉතිරිකිරීම් හා ප්‍රගතිය පහත දැක්වේ.

වග ආක 11

විස්තරය	1997	1998	1999
කුඩා කණ්ඩායම් ගණන	11565	183915	227796
සමුව්‍යා ඉතිරි කිරීම (රු. මිලියන)	271.34	407.21	401.43

වපමත්තක් නොව සති රැස්වීම්වලද ඔවුනට අවශ්‍ය කරන පාරිභෝගික හාන්ඩ භුවමාරු කර ගැනීමෙන් ඔවුන්ගේ විදිනෙදා අවශ්‍ය සපුරා ගැනීමටද සමත්ව සිටිනි.

විවිධ ක්‍රියාකාරකම්

සාමූහිකව රැස්ව සතිපතා සාකච්ඡාවට පුරුෂීම නිසා ඔවුන් ආර්ථික හා සමාජීය වගයෙන්ද දියුණුව සලසාගෙන ඇත. තුදුකළාව තම පවුලේ පිළිකාව ගෙන ගිය කාන්තාව කුඩා කන්ඩායම් සුමය නිසා සංවිධාන පද්ධතිය තුළ නායකත්වය ගෙන ක්‍රියාකාරකමට සමත්වී තිබුම සුවිශේෂ කරනුයි. මෙහින්,

- ◆ විකිනෙකා අතර දැනුම, කුසලතා හා ආකළුප වර්ධනය වීම
- ◆ පොරුෂ වර්ධනය, සාමූහිකව කටයුතු කිරීමෙන් සංවර්ධනය අවශ්‍ය විනය ගොඩ නිවා ගැනීම
- ◆ සැලසුම් සහගතව කටයුතු කිරීමේ හැකියාව

අවශ්‍ය විනය ගොඩනිවා ගැනීම සහ සැලසුම් සහගතව කටයුතු කිරීමේ හැකියාව කුඩා කන්ඩායම් සමාජිකයින්ට ලැබේ නිකුත්.

සමස්ද්ධී සම්බිජිත

මෙලෙස ගොඩනැගුණු කුඩා කන්ඩායම් ක්‍රියාවලිය සමස්ද්ධී බැංකු සංගම් වැඩසටහන යටතේ ජාතික මට්ටමට පිවිස නිකුත්. කුඩා කන්ඩායම් තවදුරටත් දියුණු මට්ටමට ගෙන ඒමට සමස්ද්ධී සම්බිජිත හා මහා සංගම් පිකිටුවා ඇත.

1999 වසර වනවිට පිකිටුවා ඇති සමස්ද්ධී සම්බිජිත සංඛ්‍යාව 28731 කි. එහි සාමාජික සංඛ්‍යාව 1299172 කි.

කුඩා කන්ඩායම් සාමාජිකයින් ණය ගැනීමේදී සමස්ද්ධී සම්බිජිත හා මහා සංගම් හරහා කටයුතු කළයුතු වේ. ක්‍රියාකාරකම් පිහිටුවා ඇති සමස්ද්ධී බැංකු සංගම් තුළ ස්වේච්ඡා ඉතිරිකිරීම් ඒ ඒ ප්‍රතිලාභිතයාගේ නම් ගෙනුමක තැන්පත් කර ඇත. මෙහින් පෙනී යන්නේ කුඩා කන්ඩායම් ක්‍රියාවලිය තුළින් දිලිංකම අවම කිරීමේ මුලික අඩ්‍යිතාලම සකස් කර ඇති බවයි.

3.3 ප්‍රජා ව්‍යාපෘති සංවර්ධන වැඩසටහන

හැඳින්වීම

ප්‍රජා ව්‍යාපෘති සංවර්ධන වැඩසටහනෙහි ප්‍රධාන අරමුණු වනුයේ ප්‍රජා අවශ්‍යතා හැඳුනාගෙන සංවර්ධනයට අදාළ ආර්ථික යටිනළ පහසුකම් සැපයීමයි. ඒ අනුව නිෂ්පාදන ප්‍රවාහයට හා ආර්ථිකය වැඩිදියුණු කිරීමට අදාළ වන්නාටු ග්‍රාමීය මට්ටමේ වැවි අමුණු, මායී ඉදිකිරීම්, බෝක්සු හා පැවැත්‍රවල් ඉදිකිරීම්, ග්‍රාමීය සතිපොළ නිෂ්පාදන අලෙවි මධ්‍යස්ථාන, එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන, සමස්ද්ධී බැංකු සංගම් වැනි පොදු අවශ්‍යතා සපුරාලන වන්නාටින් 1999 වර්ෂය තුළ ග්‍රාමීය ප්‍රජා ව්‍යාපෘති වැඩසටහන, වනු වන්නාටි වැඩසටහන හා කඩිනම් ග්‍රාමීය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

1995 සිට 1999 වර්ෂය දක්වා සිවි අවශ්‍ය කාලය තුළ ග්‍රාමීය ප්‍රජා ව්‍යාපෘති වැඩසටහන යටතේ වියලු ක්‍රියාවලිය වැවි සංවර්ධනය කිරීමේ ගුම සුන්හම වැඩසටහන, ග්‍රාමීය සුම වාරිමාර්ග ප්‍රතින්වාපන වැඩසටහන හා නියමු ව්‍යාපෘතියක් වගයෙන් තොරුගෙන් ක්‍රියාත්මක ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන වැඩසටහන, සමස්ද්ධී බැංකු හා ක්‍රියාත්මක කාර්යාල ඉදිකිරීම්, වසන්තිය ප්‍රහුණුව වැනි වැඩසටහන් මගින් ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා

සපුරාලීමට කටයුතු කර තිබේ. ඒ අනුව 1999 වර්ෂය අවසන් වනවිට ප්‍රජා වනපෑම් 45407 ක් නිමකර ඇති අතර ඒ සඳහා රු.මිලයන 1623.07 වය කර තිබේ. මේ පිළිබඳ විස්තර වගු අංක 12 හි දක්වා ඇත. 1999 වර්ෂයේදී අගෝස්තු 15 දින ආරම්භ කරන ලද සමස්ධි ක්‍රිඩා වනපෑම් වනපෑම් 8094 ක් නිම කර ඇති අතර, ඒ සඳහා රු.පියල් මිලයන 249.451 ක් ආයෝජනය කර ඇත.

ප්‍රජා වනපෑම් තොරා ගැනීමේදී ප්‍රතිලාභීන් හා සමස්ධි බලකාය සාකච්ඡා කොට ප්‍රදේශයට වඩාත්ම එලදායි වනපෑමිය තොරා ගැනේ. මෙම වනපෑම්න් 10% - 25% අතර ප්‍රජා දායකත්වය යටතේ සිදුකෙරේ. වනපෑම් ඉදිවීම ප්‍රායෝගිකව සලකා බලන විට ග්‍රැමියව ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රජා වනපෑම්න් සඳහා ප්‍රජා දායකත්වය 25% වඩා ඉහළ මට්ටමක් පවතින අවස්ථා දක්නට ලැබෙන අතර නාගරික ප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මකවන වනපෑම්වල ගුම දායකත්වය අඩු මට්ටමක පවතී. ප්‍රජා වනපෑම්වල තවත් විශේෂත්වයක් වන්නේ ප්‍රජා අවශ්‍යතාවය මත ඉදිවෙන වනපෑම් ප්‍රජාව විසින්ම නඩත්තු කිරීමට කටයුතු යොදා තිබේයි.

1999 අගෝස්තු 15 දින සිට ආරම්භ කළ "රන්කෙනට දියවර" ග්‍රැමිය සංවර්ධන ක්‍රිඩා වැඩසටහන විශේෂයෙන්ම පසුගිය වකර කිහිපය තුළ වනපෑම් ක්‍රියාත්මක නොවූ ගුම නිලධාරී වකම් සඳහා වනපෑම් බෙදා යනයේ ක්‍රියාත්මක කර ඇත. ඒ අනුව 1995 සිට 1999 දක්වා ඉහත වැඩසටහන් සඳහා මුදල් ආයෝජන පහත දැක්වේ.

ප්‍රජා වනපෑම් ආයෝජනය 1995 -1999

වග අංක 12

වර්ෂය	දිස්ත්‍රික් ලේකම් කොට්ඨාග	ප්‍ර). ලේ. කොට්ඨාග සංඛ්‍යාව	ආයෝජන (රු.මිලයන)	නිම් වනපෑම් සංඛ්‍යාව
1995		18	235	114.06
1996		18	235	210.52
1997		18	235	562.54
1998		21	283	373.50
1999		21	283	362.45
එකතුව	96	1271	1623.07	45407

ග්‍රැමිය ප්‍රජා වනපෑම්

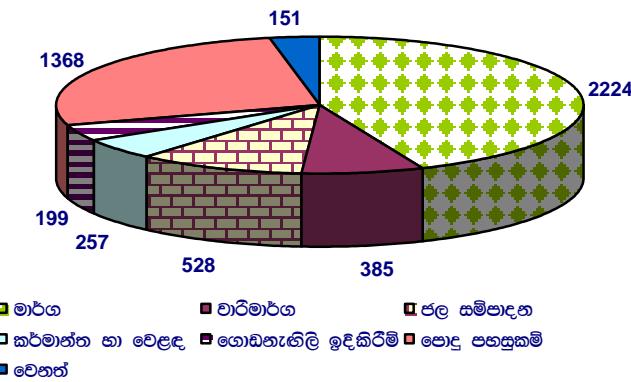
ග්‍රැමිය ප්‍රජා වනපෑම් සංවර්ධන වැඩසටහනහේ අරමුණු වනුයේ ග්‍රැමිය ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා හැඳුනාගෙන සංවර්ධනයට අදාළ ආර්ථික යටිතල පහසුකම් සැපයීමයි. ඒ අනුව 1999 වර්ෂයේ රු.මි. 351.21 ක ප්‍රතිපාදන ග්‍රැමිය ප්‍රජා වනපෑම් සඳහා ලබා දී ඇත. අදාළ විස්තර වගු අංක 13 මගින් දක්වේ.

ග්‍රාමීය ප්‍රජා වන්‍යාපෘති වැඩසටහන - 1999

(මුළු හා හෝටික ප්‍රගතිය)

වගු අංක 13

දිස්ත්‍රික්ක කාංච්‍යාව	මුළු ප්‍රගතිය			හෝටික ප්‍රගතිය		
	අයේතමේන්තුගත මුදල රු.මු.	නිදහස් කළ මුදල රු.මු	නිදහස් කළ මුදලේ ප්‍රතිගතය	අනුමත වන්‍යාපෘති කාංච්‍යාව	නිම් වන්‍යාපෘති කාංච්‍යාව	නිම් වන්‍යාපෘතිවල ප්‍රතිගතය
21	343.69	351.212	102	5112	4896	96%

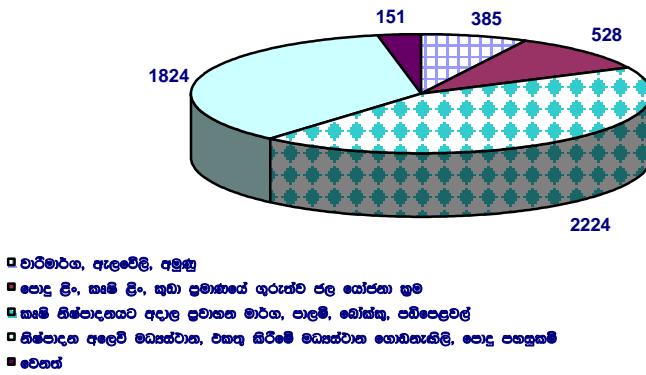


ග්‍රාමීය ප්‍රජා වන්‍යාපෘති කාංච්‍යාව වැඩසටහන යටතේ 1999 වර්ෂය තුළ මාරුග 2224 ක්ද, වාරිමාරුග වන්‍යාපෘතින් 385 ක්ද, පළ සම්පාදන වන්‍යාපෘතින් 528 ක්ද, කර්මාන්ත හා වෙළඳ වන්‍යාපෘති 257 ක්ද, ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් 199 ක්ද, පොදු පහසුකම් 1368 ක්ද, වෙනත් වන්‍යාපෘති 151 ක්ද ඉදිකිරී ඇති. මෙම වන්‍යාපෘතිවලින් ප්‍රතිලාභ ලබන පවුල් කාංච්‍යාව 3256303 කි. අදාළ විස්තර ඇමුණුම් අංක 01 හි දැක්වේ. ඒ අනුව 1999 වර්ෂය තුළ නිමකර ඇති මුළු වන්‍යාපෘති කාංච්‍යාව පසුගිය වසර වලට සාපේක්ෂව කාංච්‍යාන්තකව අඩුවීමක් පෙන්නුම් කළද බැංකු සංගම්, අලෙවී ගොඩනැගිලි, කළාප කාර්යාල වැනි විගාල පරිමානයේ වන්‍යාපෘති ඉදිකිරීම් මෙයට හේතු වී ඇති. අදාළ විස්තර වරු අංක 14 හි දැක්වේ.

වගු අංක 14

ප්‍රජා වන්‍යාපෘති 1995-1998

වන්‍යාපෘති වර්ගය	1995	1996	1997	1998	1999 නිම් වන්‍යාපෘති ගණන	එකතුව
	නිම් වන්‍යාපෘති ගණන	නිම් වන්‍යාපෘති ගණන	නිම් වන්‍යාපෘති ගණන	නිම් වන්‍යාපෘති ගණන		
1. වාරිමාරුග, අලෙවීලි, අමුණු	1402	1048	1600	783	385	5218
2. පොදු ලිං, කැමි ලිං, කුඩා ප්‍රමාණයේ ගුරුන්ව පළ ගෝපන කුම	3232	3488	1670	1151	528	10069
3. කැමි නිශ්පාදනයට අදාළ ප්‍රවාහන මාරුග, පාලම්, බෝක්ස්, පඩිපෙළවල්	4794	6065	4907	2902	2224	20892
4. නිශ්පාදන අලෙවී මධ්‍යස්ථාන, විකුණු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන ගොඩනැගිලි, පොදු පහසුකම්	844	863	563	1017	1824	5211
5. වෙනත්	1034	176	2548	208	151	4117
එකතුව	11306	11640	11288	6061	5112	45507



ඉහත ග්‍රාමීය ප්‍රජා වනාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් දිවයිනේ අනාවයට යමින් පැවති සූල වාරිමාත්‍රය වැවේ අමුණු ප්‍රජා සහනාගින්වය යටතේ නැවත ස්වාධීත කිරීමට හැකියාව ලබුණු සේම පොදු ක්‍රිඩ් ලිං, පානිය ලිං හා කුඩා පානිය ලිං අදාළ උපාධා මාර්ග මාර්ග ප්‍රධාන්‍ය ප්‍රජාවලට ඇතිවන ජල හිඟය මහජරවා ගැනීමටද හැකිවිය. සමාජයේ වගයෙන් ත්‍රිති පහසුකම් ලබාදීම මෙන්ම ආර්ථිකමය වගයෙන් නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනයට අදාළ වන්නාවූ ග්‍රාමීය මට්ටමේ මාර්ග ඉදිකිරීම්, බොක්කු හා ප්‍රජාපෙළවල් ඉදිකිරීම තුළින් පොදුජන අවශ්‍යතාවයන් සැපිරීම උදෙසා මහඟ දායකත්වයක් ලබාදී ඇත. ග්‍රාමීය සංඝපොලවල්, නිෂ්පාදන අලෙවී මධ්‍යස්ථාන හා විකුණු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන වැනි ග්‍රාමීය මට්ටමට අදාළ වන අන්තර්ගත යටිතල පහසුකම් හඳුනාගෙන ඒවා විලදායි ලෙස ඉදිකරදීමට කටයුතු කර ඇති අනර විමහින් ග්‍රාමීය ජනනාවගේ ආර්ථික හා සමාජ තන්ත්වය ඉහළ නැවීම සඳහා අගය කළුයුතු දායකත්වයක්ද ලබාදී ඇත.

සමෘද්ධි කඩිනම් සංවර්ධන වැඩසටහන

සමෘද්ධි ප්‍රජා වනාපෘති වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී දක්නට ලබුණු සාර්ථකත්වය සැලකිල්ලට ගෙන 1999 වර්ෂයේ පානික අයවැය ලේඛනයෙන් ලබාදෙන ලද ප්‍රතිපාදන වලට අතිරේකව "රන්කෙනට දියවර" කඩිනම් ග්‍රාමීය සංවර්ධන වනාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රු.මු. 251.96 ක ප්‍රතිපාදන ලබා දී ඇත. ඒ අනුව කළප 1000 ක් තෝරා ගෙන විශේෂයෙන් ප්‍රජා වනාපෘති ක්‍රියාත්මක නොවූ වසම් සඳහා වනාපෘති බෙදා යන්නේ මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

කඩිනම් සංවර්ධන වැඩසටහන 1999

(මුළු හා හොඳික ප්‍රගතිය)

වග අංක 15

දිස්ත්‍රික්ක සංඛ්‍යාව	මුළු ප්‍රගතිය			හොඳික ප්‍රගතිය				
	අයිතිමෙෂණ මුදල රු.මු.	මුදල තිදිනක් කිරීම රු.මු	ප්‍රගතිය	ප්‍රජා වනාපෘති	ක්‍රිඩ් පිට්‍රේ	වෙනත්	මූල වනාපෘති ගණන	නිම් වනාපෘති
21	251.96	249.451	99	1068	1101	6603	8836	8094

මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වික් කළුපයකට රු. 2,85,000 ක් වෙන්කර ඇති අනර, උනුරු/නැගෙනහිර පළාත්වල සමෘද්ධි කළුපයක් සඳහා වික් කළුපයකට රු. 1,00,000/- බැඟින් වෙන් කරනු ලැබේනු. බස්නාහිර පළාත් සමෘද්ධි කළුප සඳහා වික් කළුපයකට රු. 1,50,000/- බැඟින් ප්‍රතිපාදන වෙන්

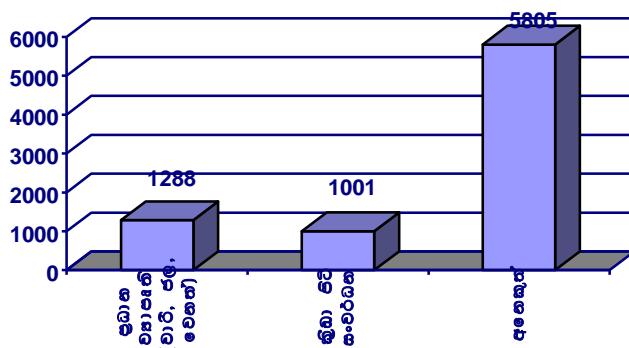
කරදී ඇතේ. කලාපයකට විස් ප්‍රධාන ව්‍යුපෘතියක්, ක්‍රිඩා පිටි 05ක් හා අනෙකුත් ක්‍රිඩා මට්ටමේ ප්‍රජා ව්‍යුපෘතින් මේ යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

කඩිනම් ග්‍රැමිය සංවර්ධන වැඩිකටහන යටතේ ප්‍රධාන ව්‍යුපෘතින් ලෙස වාරි ව්‍යුපෘතින් 357 ක්, පානිය ජල ව්‍යුපෘතින් 355 ක් හා අනෙකුත් යටත්ල පහසුකම් ව්‍යුපෘති 576 ක් නිමකර ඇතේ. වෙනත්ම ක්‍රිඩා පිටි සංවර්ධනය යටතේ ව්‍යුපෘති 1101 ක් නිමකර ඇති අතර අනෙකුත් ව්‍යුපෘති යටතේ වාරිමාර්ග, ඇලවේල, අමුණු, කෙශි ලිං, පොදු ලිං, ක්‍රිඩා පරිමානයේ ගුරුත්ව පල යෝජන තුම් සහ කෙශි නිෂ්පාදනයට අදාළ ප්‍රවාහන, මාර්ග, පාලම්, බෝක්ස්, පැඩි පෙළවල් 5805 ක් නිමකර ඇතේ. විස්තර වගු අංක 16 හි දැක්වේ.

කඩිනම් සංවර්ධන ව්‍යුපෘති වර්ගිකරණය 1999

වගු අංක 16

ව්‍යුපෘති වර්ගය	නිමි ව්‍යුපෘති ගණන
1. ප්‍රධාන ව්‍යුපෘති	
වාරි	357
ජල	355
වෙනත්	576
2. ක්‍රිඩා පිටි සංවර්ධන	1001
3. අනෙකුත්	5805
(වාරිමාර්ග, ඇල වේල, අමුණු, පොදු ලිං, කෙශි ලිං, ක්‍රිඩා පරිමානයේ ගුරුත්ව ජල යෝජන තුම්)	
එකතුව	8096



වගු කළාප සංවර්ධන වැඩිකටහන

මහනුවර, මාතලේ, නුවරඑළුය, බදුල්ල, මොනරාගල, රත්නපුරය යන දිස්ත්‍රික්කවල වැවිල් සෙශ්‍රුයේ නිෂ්පාදනය හා කාර්යාක්ෂමතාවය ඉහළ නැව්ම සඳහා වගුවල පදිංචි දිලිං ජනතාවට අන්‍යාවග්‍ය වන යටත්ල පහසුකම් ලබාදීම අරමුණු කොටගෙන මෙම වැඩිකටහන අරඹා ඇතේ. 1999 වර්ෂය තුළ වගු කළාප සංවර්ධන වැඩිකටහන සඳහා රු.මි. 11.24 ක ප්‍රතිපාදන ලබා දී ඇතේ. ප්‍රතිපාදන වෙත් කර ඇති ආකාරය වගු අංක 17 හි දැක්වේ.

වගු අංක 17

දිස්ත්‍රික්ක සංඛ්‍යාව	මුළු ප්‍රගතිය			හොඳික ප්‍රගතිය			
	වෙන් කළ මුදල රු.මි	නිකුත් කළ මුදල රු.මි	ප්‍රගතිය	අනුමත ව්‍යුපෘති	අයිත්තෙම්තු අත්සන් කළ	නිමි ව්‍යුපෘති	ප්‍රගතිය

06	11.24	11.24	100	224	223	224	100
----	-------	-------	-----	-----	-----	-----	-----

වතු කලාප සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ තොරා ගත් දිස්ත්‍රික්ක 06 ක් තුළ ව්‍යාපෘති 224 ක් නිමකර ඇති අනර ඒ සඳහා රු.ම්. 11.18 ක් වැයකර ඇත. විස්තර වගු අංක 18 නි දැක්වේ.

දිස්ත්‍රික්කය	වෙන්කළ මුදල රු.ම්	නිමකළ ව්‍යාපෘති ගණන	සමස්ධී අධිකාරීයෙන් ගෙවා ඇති මුදල රු.ම්	ප්‍රතිලාභ ලබන පවුල් සංඛ්‍යාව
බදුල්ල	1.46	45	1.460	5173
කැගල්ල	2.29	39	2.290	1799
රන්තපුර	2.91	55	2.910	6790
මහනුවර	2.08	48	2.080	8605
මාතලේ	1.46	20	1.406	2225
නුවරඑළුය	1.04	17	1.040	13965
එකතුව	11.24	224	11.18	38557

වතු ව්‍යාපෘති වැඩසටහන යටතේ මත්‍ය තොරා 93 ක්ද, වාරි ව්‍යාපෘති 21 ක්ද, ජල හම්පාදන ව්‍යාපෘති 61 ක්ද, තේ දාල විකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන 02 ක්ද, වෙනත් ගොඩනැඟීලු වර්ග 43 ක්ද, පොදු පහසුකම් ව්‍යාපෘති 02 ක්, වෙනත් ව්‍යාපෘතින් 02 ක්ද නිමකර ඇත. මෙමෙන් ප්‍රතිලාභ ලබන පවුල් සංඛ්‍යාව 38557 කි.

3.3.4 වෘත්තිය පූහුණු වැඩසටහන

සමස්ධී ප්‍රතිලාභ පවුල්වල රැකියා විරහිත තරඟෙන් තරඟෙන් ව්‍යාපෘති රැකියා ලබාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන වෘත්තිය පූහුණුව බැඩිම සහ එවතේ වෘත්තිය පූහුණුවේ ලබාගත් අය සඳහා සවතු හා සහත් ණය වැඩසටහන් යටතේ ණය බඩි ස්වයා රැකියා ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කිරීම ඇරමණු කොටගෙන දිස්ත්‍රික්ක 18 ක වෘත්තිය පූහුණු වැඩසටහන් කියාත්මක කර ඇත. පාතික ආධුතිකන්ව හා කාර්මික පූහුණු කිරීමේ අධිකාරීය සමඟ එකාබද්ධව මෙම වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කෙරේ. 1999 වර්ෂය තුළ මෙයේ වෘත්තිය පූහුණුව සඳහා යොමුකළ සංඛ්‍යාව 1385 ක් වූ අනර, වර්ෂය අවසන් වන විට පූහුණුව අවසන් කර ඇති සංඛ්‍යාව 893 කි. 542 කු දැනට පූහුණුව ලබමින් සිටිති. පූහුණුව අවසානයේ රැකියා ලබා ඇති සංඛ්‍යාව 843 කි. විස්තර අමුණුම් අංක දක්වා ඇත.

3.3.5 සූචි කර්මාන්ත සංවර්ධන වැඩසටහන

සූචි කර්මාන්තයන්හි නියැලු සමස්ධී ප්‍රතිලාභ පවුල් සංවර්ධනයන් කර ඔවුන්ගේ කර්මාන්ත වඩාත් ව්‍යාපෘතිව පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණි සහාය, වෙළඳපොල සහාය, ප්‍රාග්ධන සහාය බඩි එමහින් ඔවුන්ගේ පවුල්වල ආදායම් මට්ටම වැඩි දියුණු කිරීමට මෙම වැඩසටහන යටතේ කටයුතු කර ඇත.

මෙම වැඩසටහන යටතේ කුඩා කර්මාන්තකරවන් 1819 දෙනෙකු සඳහා රු.ම්. 3.221 ක න්‍යා මුදලක් ලබා දී ඇත. අදාළ විස්තර අමුණුම් අංක දක්වා ඇත.

සමස්ධී ණය යෝජනා ක්‍රම

සමස්ධී සහනාධාරලාභීන්ගේ ආදායම් උත්පාදන කටයුතු සහ ඔවුන්ගේ අනෙකුත් ණය අවශ්‍යතා සැපිරීම සඳහා දියාත්කොට ඇති ණය වැඩසටහන් යටතේ 1999 වර්ෂය අවසාන වනවිට සමස්ධී කඩිනම් ණය නියාමක

වැඩසටහන, සමස්ධි සංවර්ධන තුය වැඩසටහන, සමස්ධි ව්‍යවසායකත්ව තුය වැඩසටහන හා සමස්ධි කළේදූ තුය වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක විය.

කඩිනම් තුය නියාමක වැඩසටහන 1996 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන අතර ව්‍යුතින් පාරිභෝගික/ආපදා සහ සංවර්ධන තුය වගයෙන් සහනාධාරලාභිත්ව තුය ලබාදීම සිදුකෙරේ. 1999 වර්ෂය අවකාහ වනවිට පාරිභෝගික සහ ආපදා තුය 29013 ක් ලබා දී ඇත. එහි වට්නාකම රු.මිලියන 14.12 කි. සංවර්ධන තුය 99503 ක් ලබා දී ඇති අතර වට්නාකම රු. මිලියන 94.61 කි. ඒ අනුව මුළු තුය ලබාදීම් වලත් 23% ක් පාරිභෝගික හා ආපදා තුයද, 77% ක් සංවර්ධන තුයද වේ. මුළු තුය මුදල සැලකිල්ලට ගත්විට ඉන් පාරිභෝගික තුය ලෙස 13% ක්ද, ඉතිරි 87% ක් ප්‍රමාණය සංවර්ධන තුය ලෙසද පෙනේ. මෙම තුය වැඩසටහනේ කාමාන්ත අතිරික්තය රු.1990337.61 කි. මෙය බැංකුවෙන් ලබාගත් මුදලට වඩා 124% ක් ප්‍රගතියක් ලබා දී ඇත. වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කොට්ඨාග 26 න් 24 ක් වනම් 92% ක් සහත්වායක අන්දමින් තුය මැවිල සිදුකර තිබේ. මේ වනවිට සමස්ධි බැංකු සංගම ක්‍රියාත්මක වේ තුය නිකුත් කිරීමේ අර්ථ ඇති හෙයින්, සහනාධාරලාභිත් තම තුය අවශ්‍යතා සඳහා විම බැංකු සංගම් කරා යොමුවීමත් සමඟ විම ප්‍රදේශවල කඩිනම් තුය නියාමක වැඩසටහනෙහි අවශ්‍යතාවය හිත වෙමින් පවතී.

සමස්ධි ප්‍රතිලාභිත්ගේ ප්‍රවාල්වල ආදායම් තත්ත්වය ඉහළ නාංචාලීමට අවශ්‍ය ආයෝජන කටයුතු සඳහා තුය ලබාදීමට සමස්ධි සංවර්ධන තුය වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරඅතිත. ඒ සඳහා වෙත් වු මුදල රු. මිලියන 500 ක් වේ. 1996 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන මෙම තුය යෝජන කුමය යටතේ ලබාදෙන උපරිම තුය මුදල රු.10,000ක් වන අතර අවම මුදල රු. 2500 කි. වාර්ෂික පොලී ප්‍රතිගතය 10% කි. පළමුවන අදියරේ තුය සාර්ථකව ගෙවනු ලබන ප්‍රතිලාභිත්ව 1998 වර්ෂයේ සිට සහනු දෙවන අදියර ක්‍රියාත්මක කර ඇත. ඒ සඳහා වෙන්කරන ලද මුදල රු. මිලියන 86.96 කි. 1999 වර්ෂය සඳහා මෙම තුය වැඩසටහන සඳහා රු.මි. ක් මුදලක් වෙන්කරන ලදී.

1999 වර්ෂය අවකන් වනවිට සහනු තුය 80152 ක් ලබාදී ඇත. ඒවායේ මුළු වට්නාකම රු. මිලියන 491.82 කි. තුය නිකුත් කිරීමේ ප්‍රතිගතය% ක් වන අතර අයවීමේ ප්‍රතිගතය 72.38% කි.

1998 වසරේ අයවැය යෝජනා මහින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද, සමස්ධි ව්‍යවසායකත්ව තුය වැඩසටහනේ විශේෂත්වය වන්නේ එලභයි ආයෝජනවල යෙදෙන තුයකරුවන් හඳුනාගැනීම හා ඔවුන්ට ව්‍යවසායක සංවර්ධන ප්‍රහුණුවක් ලබාදීමෙන් පසු තුය මුදල් ලබාදීමයි. මේ යටතේ ලබාදෙන අවම මුදල රු. 10,000ක් වන අතර, උපරිම තුය මුදල රු.50,000 කි. 1999 වර්ෂය අවකන් වනවිට තුය 9238 ක් මේ යටතේ ලබාදී ඇති අතර, ඒවායේ වට්නාකම රු. මිලියන 238.28කි. අයවී ඇති මුදල රු. මිලියන 78.30 කි. අයවීමේ ප්‍රතිගතය 75% කි.

කළේදූ පහසුකම් වැඩසටහන 1998 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන අතර, ඉලක්ක කන්ඩායම වුයේ සමස්ධි නියාමකයින්ය. සමස්ධි නියාමකයින් 5000 ක් අතර තුය ලබාදීම ඉන් අරමුණු කෙරිණි. තහි ප්‍රදේශල අවම තුය මුදල රු.75,000 හා උපරිම තුය මුදල රු. 150,000 ක් වේ. ඒකාබද්ධ උපරිම තුය මුදල රු. 300,000 කි. වාර්ෂික පොලී අනුපාතය 10%කි. උතුරු, නැගෙනහිර හැර දිවයින් අගෙක් දික්ත්‍රික්ක 10 ක් තුළ මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කර ඇති අතර කළේදූ වැඩසටහන යටතේ විවිධ යන්තු 655 ක් ලබා දී ඇත. ඒවායේ වට්නාකම රු. මිලියන 156.54 කි. මේ වනවිට අයවී ඇති මුදල රු.පියලු 11.80 වන අතර අයවීමේ ප්‍රතිගතය 54% කි. පිටතිට මුදලේ වට්නාකම රු.පියලු මිලියන 144.78 කි.

කඩිනම් ණය නියාමක වැඩසටහන

දුෂ්පතුන්ට අනිවන හඳුනී තුය අවශ්‍යතා සැපිරිම සඳහා "තුය නියාමකයින්" පත්සොට ඔවුන්ලවා දුෂ්පතුන්ට තුය ලබාදීමේ වැඩපිළිවෙළක් නියමු පදනමක් මත 1996 ජූනි මාසයේදී දියත් කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන පාදේශය ලේකම් කොට්ඨාග 40 ක කඩිනම් ණය නියාමකයින් 400 ක් මහින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබේය. ලංකා බැංකුව හා මහජන බැංකුව එක්ව මෙම තුය ක්‍රමය නියාමකයින් සඳහා වෙන් කර ඇති මුදල රු. මිලයන 3.3 කි. මෙම තුය ක්‍රමයේ පෙළේ ප්‍රතිශතය මසකට 5% වන අතර, ඉන් 2% ක් බැංකුවටද, තවත් 2%ක් නියාමකටද, ඉතිරි 1% හඳුනී ආපදා අරමුදලටද වගයෙන් ඇයකරගතු ලැබේ. මෙම වැඩසටහන යටතේ ලංකා බැංකුවන් හා මහජන බැංකුවන් මුදල් ලබාගෙන ඇති අයුරු පහත දැක්වේ.

බැංකුවන් ලබාගත් මුදල්

වග අංක 19

බැංකුව	1996	1997	1998	1999
ලංකා බැංකුව	1712477.86	1138937.34	1274013.91	801046.96
මහජන බැංකුව	1641151.52	1340797.43	1062622.36	809535.27
	3353629.38	2479734.77	2336636.27	1610582.23

මෙමගින් ලබා දී ඇති තුය ප්‍රමාණයන් හා මුදල් පහත වගවේ දැක්වෙන අතර තුය සංශෝධිය පහත රුප සටහනේ දැක්වේ.

කඩිනම් ණය වැඩසටහන යටතේ තුය ලබාදීම

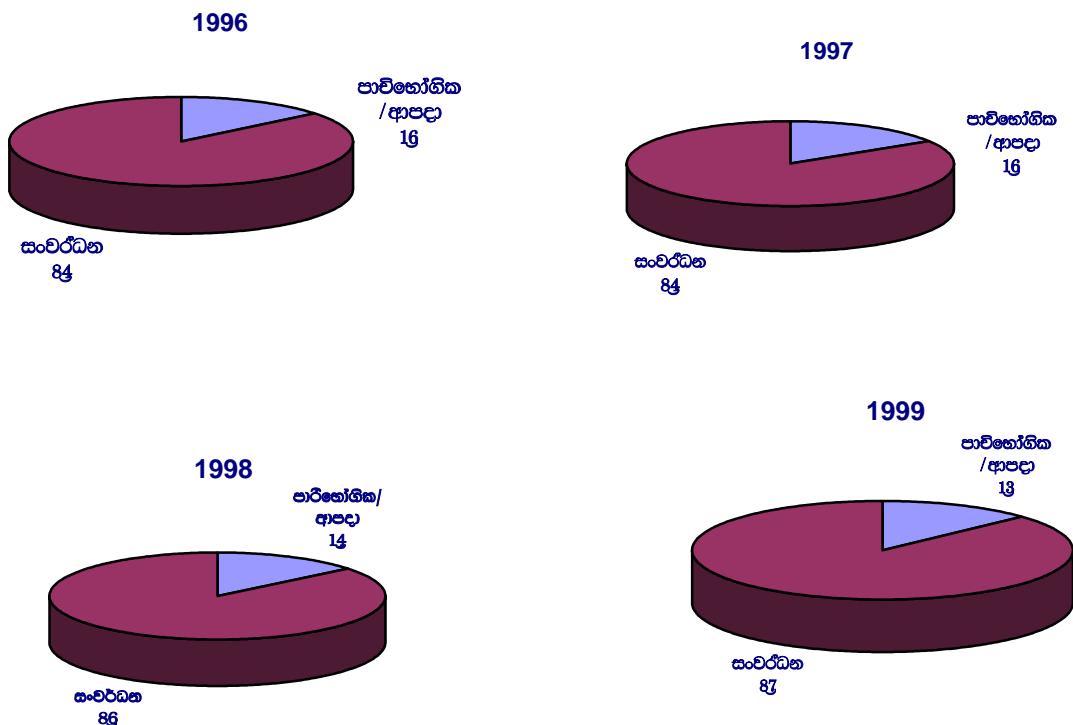
වග අංක 20

තුය වර්ගය	1996		1997		1998		1999	
	සංඛ්‍යාව	ලබාදී ඇති මුළු මුදල රු.මු.						
පාරිභෝගික - ආපදා	6024	2.92	16639	7.60	23565	11.21	29013	14.13
සංවර්ධන	16498	15.26	42938	39.46	71352	67.20	99503	94.61
විකුත්ව	22522	18.18	59577	47.06	94917	78.41	128516	108.74

මෙම වැඩසටහන යටතේ 1999 වර්ෂයේදී ලබා දී තිබූ මුළු ප්‍රමාණය රු. මිලයන 108.74 කි. මින් 87% සංවර්ධන තුය වූ අතර ඉතිරි 13% පාරිභෝගික හා ආපදා තුය වය. මෙම තත්ත්වය රුප සටහන් අංක 07 න් පැහැදිලිව දක්වා ඇත.

රුප සටහන් අංක 07

කඩිනම් තාය වැඩසටහන යටතේ ජ්‍යෙ ජ්‍යෙ වර්ෂවලදී තාය ලබාදී ඇති අගුරු



මෙනෙක් නිකුත්කර ඇති තාය වලින් පොලිය හැර අයව්මට ඇති මුදල රු. මිලයන 3.56 ක් වන අතර, තාය නියාමකයින් අතරදී මුදල රු. 45163.61 කි. මුළු පැහැර හැරීම්වල එකතුව රු.58950 කි. මෙය අයකර ගැනීමට ඇති මුදලේ 1.66% කි. නත්ත්වය මෙසේ ව්‍යවත් මෙම වැඩසටහන මගින් රු. මිලයන 1.99 ක අතිරික්නයක් ජනනය කර ඇත. වනම් මෙය බැංකුවෙන් ලබාගත් මුදලට වඩා 124% ක අතිරික්නයක් වේ. මෙම වැඩසටහන තියාත්මක කොට්ඨාය 26 න් 24 කම වනම් 92% ක තාය වැඩසටහන සඳහා ප්‍රාග්ධනයක් නියාත්මක කර ඇත. මෙම තාය වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය වාර්ෂිකව වශ අංක 21 න් දැක්වේ.

කඩිනම් තාය නියාමක වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය (1996 - 1999)

වග අංක 21

	1996	1997	1998	1999
1. නිකුත් කළ ත්‍යාලින් අයකර ගැනීමට ඇති මුදල (පොලිය හැර)	3372407.00	2999293.60	3539964.25	3555719.23
2. තාය නියාමකයින් අතරදී මුදල	160458.94	94912.08	99713.19	45163.61
3. අයකර ගැනීමට ප්‍රමාද වූ මුදල්වල වට්නාකම මාස 03 ව අදු මාස 03 ව වැඩි	136256.00 43972.00	60743.50 12549.00	68720.00 22950.00	29300.00 29650.00

	විකත්ව	180228.00	73292.50	91670.00	58950.00
4. ලද කාමානය අතිරික්නය		179236.00	614471.00	1303041.17	1990337.61
වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වීම (කොට්ඨාග)		21/40	30/33	28/31	24/26
ප්‍රගතිය (බැංකුවෙන් ගත් මුදලට වඩා)		05.3%	24.8%	52%	124%
තුය වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වීමේ ප්‍රගතිය		53%	90.9%	90.32%	92%

සමස්ධි කාවර්ධන තුය වැඩසටහන (සහන)

සමස්ධි සහනාධාරලාභිත්වේ ප්‍රව්‍ලේඛන ආදායම් මට්ටම ඉහළ නැව්ම තුළින් ඔවුන්ගේ පිවත තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා මෙම තුය වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කොට ඇතේ. මෙම වැඩසටහන ලංකා බැංකුව, මහජන බැංකුව සමඟ එක්ව උතුරු, නැගෙනහිර පළාත් හැර දිවයිනේ අනෙකුත් සියලුම පළාත්වලට අයත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගවල ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. එයට අමතරව අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ දෙහිදත්තකන්ධිය, ප්‍රදියනලාව, මහජය, අම්පාර, උනන, දමන සහ ලාභුගල යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග තුළද ක්‍රියාත්මක වේ.

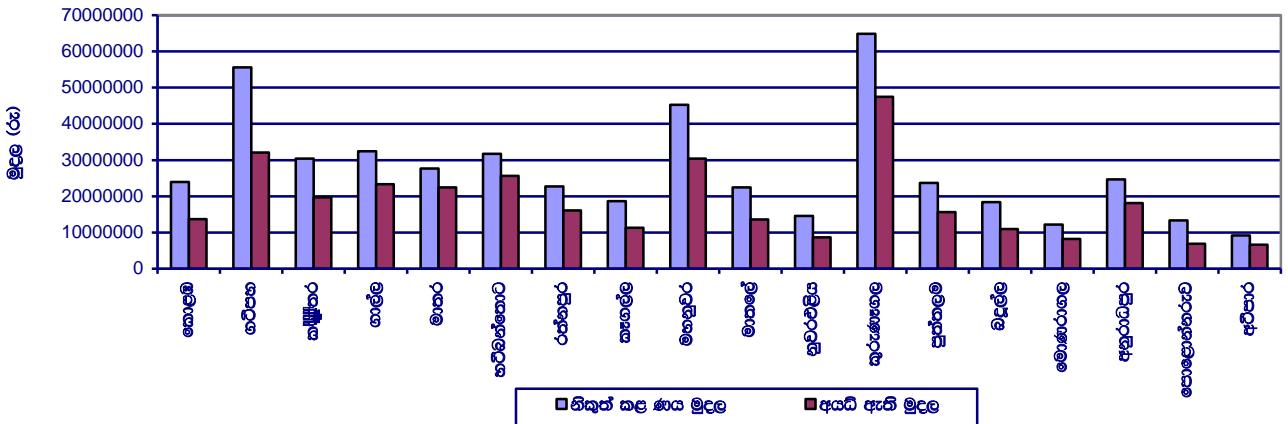
මෙම තුය ක්‍රමය සමස්ධි බලකාය 12141 ක් තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. එක් බලකා ප්‍රාදේශීයක තුය ලබාදීම සඳහා රු. 41500/- ක් වෙන් කර ඇතේ. ලංකා බැංකුවට රු. දුලක්‍ර 250ක් සහ මහජන බැංකුවට රු. දුලක්‍ර 250 ක් වගයෙන් රු.මි. 500 ක් මෙමවැඩසටහන සඳහා වෙන් කර ඇතේ. එක් තුය මුදලක උපදීම සිමාව රු.10000/- වන අතර, අවමය රු. 2500/- කි. තුය මුදල සඳහා පොලේ අනුපාතය වසරකට 10%කි. සුරකුම් නොමැතිව තුය ලබාදෙනු ලබන අතර, සැම තුයකටම සමස්ධි සහනාධාරලාභිත්‍යක් හුවුල් තුය කරවෙකු ලෙස යොදා ගැනීම සුරකුමක් සේ සලකනු ලැබේ. 1997 වර්ෂය අවසාන වනවිට නිතු තුය අයවේමේ ප්‍රතිගතය පදනම් කර සහන් දෙවන අදියර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. තුය අයවේමේ ප්‍රතිගතය 50% ඉක්මවා සියලුම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගවලට දෙවන අදියර යටතේද තුය ලබා දෙන ලදී. දෙවන අදියර යටතේ තුය ලබාදීම සඳහා මුදල් වෙන්කර ඇත්තේ බලකාය අනුව නොව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග පදනම් කරගෙනය. දෙවන අදියරේ තුය ලබාදීම සඳහා ලංකා බැංකුවට රු. මිලියන 52.11 ක් ද මහජන බැංකුවට රු. මිලියන 34.85 ක්ද ලබාදී ඇතේ.

සහන වැඩසටහන යටතේ 1999 වර්ෂය අවසාන වන විට ලංකා බැංකුව හා මහජන බැංකුව ඒකාබද්ධව නිකුත් කළ තුය සංඛ්‍යාව 80152 ක් වන අතර, ඒවායේ වටිනාකම රු. මිලියන 491.82 කි. මෙම වර්ෂයේ තුය ලබාදීමේ ප්‍රතිගතය% ක් වන අතර, අයවේමේ ප්‍රතිගතය 72.38% කි. ඒ පිළිබඳ විස්තර වග අංක හි දුක්වේ. 1999 වර්ෂය අවසාන වනවිට මෙම වැඩසටහනෙන් ප්‍රගතිය දිස්ත්‍රික් වගයෙන් අමුණුම් අංක හි දුක්වේ.

වග අංක 22

වර්ෂය	වෙන්කරන ලද මුළු තුය මුදල (රු.මි.)	ලබාදී ඇති තුය මුදල (රු.මි.)	ලබාදී ඇති මුළු තුය සංඛ්‍යාව	තුය ලබාදීමේ ප්‍රතිගතය	තුය ආපසු අයවේමේ ප්‍රතිගතය	පැහැරනයේ / පිටතිට තුය ප්‍රතිගතය
1997	505.43	425.23	72740	84%	59 %	22%
1998	592.39	456.83	77357	77%	66 %	59%
1999	-	491.82	80152	-	72%	78%

1999 වර්ෂය අවසාන වනවිට නිකුත් කළ තුය වටිනාකම හා අයවේ ඇති මුදල දිස්ත්‍රික්ක අනුව රුප සටහන් අංක නි දුක්වේ.



සමස්ධි ව්‍යවහාරකත්ව තුය වැඩසටහන (සවණ)

සමස්ධි සහනාධාරලාත් ප්‍රවුල්වලට නව ආදායම් උත්පාදන ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමට සහ දැනට ඔවුන් විසින් කරගෙන යනු ලබන ආර්ථික කටයුතු ප්‍රමිල් කිරීම සඳහා 1998 අයවැය ගෝපනා මගින් මෙම තුය වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

සමස්ධි සහනාධාරලාත් ස්වයෝ රැකියා සඳහා ගොමු කිරීමට අවශ්‍ය අරමුදල් සපයා දී ඔවුන් තුළ ව්‍යවහාරකත්ව කුසලතා දියුණු කොට ඔවුන්ගේ ප්‍රවුල්වල පිටත තත්ත්වය යහපත් තත්ත්වයකට පත්කිරීම මෙම තුය වැඩසටහනේ මූලික අරමුණ වේ. සමස්ධි නියාමකයින් හා කළමනාකරුවන් තුය අයකර ගැනීම් සහ සාර්ථකව ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාම පිළිබඳව ප්‍රසුවීපරම් කටයුතු ඉට කරනි.

මෙම වැඩසටහන ලංකා බැංකුව හා මහජන බැංකුව මගින් උතුරු, නැගෙනහිර දිස්ත්‍රික්කවල හැර දිවයිනේ කියවීම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගල ක්‍රියාත්මක කෙරේ. වියේ ව්‍යවද අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ දෙහිඅත්තකඟ්චිය, පළදායනාව, මහඹය, අම්පාර, උනන, දමන සහ ලභාගල යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග තුළද මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වේ. විලදායි ආයෝජකයන් සඳහා පමණක් මෙම තුය මුදල ලබාදෙනු ලබන අතර, තුය ලබාදීමට පෙර තුයලාභින්ට ව්‍යවහාරකත්ව සංවර්ධන ප්‍රහුණුවක්ද ලබාදෙනු ලැබේ.

මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග සංඛ්‍යාව උප කාර්යාලය ඇතුළුව 236 ක් වන අතර, බැංකු දෙක සමඟ විකාර වූ ආකාරයට තුය ලබා දීම සඳහා රු.මි. 295 ක් වෙන්කර ඇතේ.

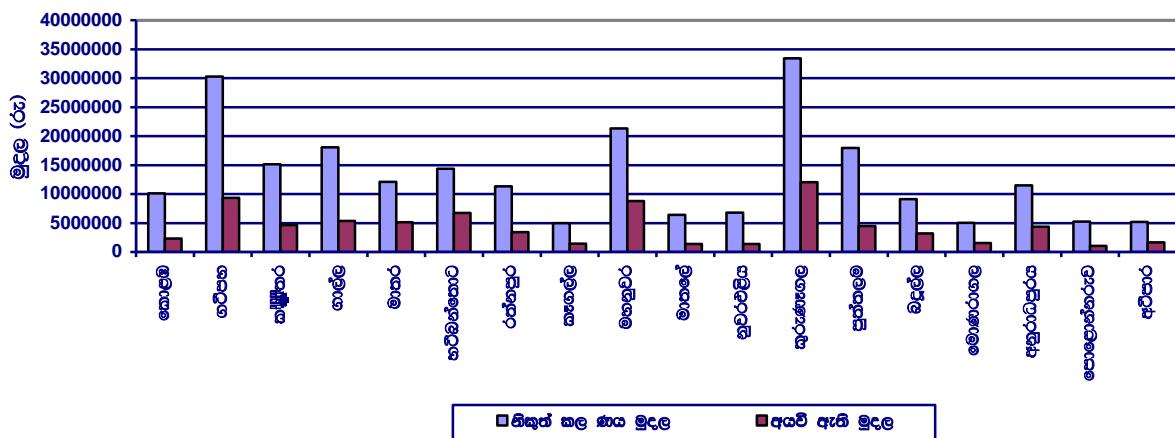
මෙම තුය වැඩසටහන යටතේ ලබාදෙන අවම මුදල රු. 10,000 ක් වන අතර, උපරිම තුය මුදල රු.50,000කි. පොලි අනුපාතය වසරකට 10% කි. ශුරුකුම් ලෙස තවත් සමස්ධි ප්‍රතිලාභියෙකු හැවුළු තුයකරුවෙකු ලෙස ගොදා ගැනීම පමණක් සිදු කරනු ලැබේ.

තුය ආපසු ගෙවීමේද රු.20,000 දක්වා ලබාදෙන තුය ගෙවීමේ උපරිම කාලය මාස 24 ක් වන අතර, රු.20,000 - 30,000 අතර තුය ගෙවීමේ උපරිම කාලය මාස 30 ක්ද, රු. 30,000-50,000 අතර තුය ගෙවීමේ උපරිම කාලය මාස 36 ක්ද, වේ. සවත් වැඩිසටහන යටතේ 1999 වර්ෂය අවසාන වනවිට ලංකා බැංකුව හා මහජන බැංකුව එකාබද්ධව නිකුත්කළ තුය සංඛ්‍යාව 9238 කි. එහි වටිනාකම රු. මිලියන 238.28 ක් වූ අතර මේ වනවිට අයව් ඇති මුදල රු. මිලියන 78.30 කි. අයවීමේ ප්‍රතිශතය 75% ක් වන අතර පැහැර හැරී සහ පිටතිට තුය ප්‍රතිශතය 17% කි. ඒ පිළිබඳ විස්තර පහත වගු අක හි සහ අමුණුම් අංක හි දක්වා ඇත.

වග අංක 23

වර්ෂය	ප්‍රහානුලභාගීන් සංඛ්‍යාව	වෙන්තරන ලද මුළු ණය මුදල රු.මු.	බඩා දී ඇති නාය මුදල රු.මු	බඩා දී ඇති මුළු නාය සංඛ්‍යාව	නාය බඩාමේ ප්‍රතිශතය	නාය ආපසු අයවේමේ ප්‍රතිශතය	පැහැරණයට/ පිටතින් නාය ප්‍රතිශතය
1998	8720	149.592	132.147	5368	88%	98%	1%
1999	10980	149.592	238.284	9238	80%	75%	17%

1999 වර්ෂය අවසාන වනවිට සමස්දී ව්‍යාචකායකන්ව තුය වැඩකටහන යටතේ නිකුත් කළ තුය මුදල හා පූජාවේ පැහැ තුය මදුල දිස්ත්‍රික් වගයෙන් රුප සටහන් අංක හි දැක්වේ.



କମେଂଡ଼ି କଲ୍ପନା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଲେଖନ

1998 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන මෙම වැඩසටහන යටතේ පහසුකම් සැපයීමට බලාපොරොත්තු වන ඉලක්ක කන්ඩායමට නියාමකයින් 5000 ක් පමණ අයන්වේ. මෙම ඉලක්ක කන්ඩායමෙහි ආදායම් තත්ත්වය ඉහළ දුම්ම හා නව මූල්‍ය පහසුකම් සම්බන්ධ දැනුමක් හා අවබෝධයක් ඔවුන්ට ලබාදී ඒ තුළින් සතුවුදායක ආදායමක් ලබා ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා සැලකීම මෙම වැඩසටහනේ මූලික අරමුණ වේ.

මෙම වැඩසටහන සිමාසහිත පිපල්ස් ලිංගී. සමාගම සමඟ ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක කෙරෙන අතර මේ සඳහා වෙන් කර ඇති මුදල රු.ම්. 300 කි. ආදායම් වැඩිකර ගැනීමේ පදනමක් මත කටයුතු කරන වන්පෑම් සඳහා පහත දැක්වෙන වර්කම් මිලදී ගැනීමට මෙහින් පහසුකම් සැලසේ. එවා අතර තු රෝද රු, රෝද දෙකේ පත් වැක්වර් සහ වෙළර්, උරකටින, ගැක්ස් යන්ත්, ප්‍රාය පිටපත් යන්ත්, රුපවාහිනී, විඩියෝ යන්ත්, මහජන

අැමතුම් යන්තු, කැමර), ශිනකරණ, අධිජනකරණ, රේඛී බැග් සහ සපන්තු මහන මැෂින්, ප්‍රකි මැෂින්, මැණික් කැපීමේ යන්තු හා ඔප දුම්මීමේ යන්තු, කිස්මි කාර්මික යන්තු හා ආම්පන්න, ධ්වර කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය බෝට්ටු ඇන්පින් හා උපකරණ, ගල් කධින යන්තු අභ්‍යාච කුඩා කර්මාන්න සඳහා හාවතා කරන යන්තු හා උපකරණ ආදිය වේ.

මෙම වැඩකටහන යටතේ තුය පහුකකම් ලබාදීම තනි පුද්ගලයකුට, බද්ධව හා කණ්ඩායම් වගයෙන්ද සිදු කෙරේ. තනි පුද්ගලයකුට ලබා දෙන අවම තුය මුදල රු.75,000/- ක් වන අතර, උපරිම මුදල රු. 150,000/- ක් වේ. බද්ධව රු. 150,000/- දක්වාද, කණ්ඩායම් සඳහා රු.300,000 දක්වාද පහසුකම් සළස්නු ලැබේ. වසරකට සාමාන්‍ය පොලි අනුපාතය 10% කි. තුය ගෙවීමේ කාලය උපරිම මාස 48 කි. ඒ ඒ හාන්ඩ අනුව හා ව්‍යාපෘතියෙන් උපද්‍රවන ආදායම මත ආපසු ගෙවීමේ කාලය වෙනයේ වේ.

1999 වර්ෂය අවසන් වනවිට හාන්ඩ 672 ක් නිකුත් කර ඇති අතර විෂි වට්නාකම රු. මිලයන 156.54 කි. මේ වනවිට ඉත් අයවී ඇති මුදල රු. මිලයන 11.80 ක් වන අතර අයවීමේ ප්‍රතිශතය 54% කි. 1998 වර්ෂයට සාපේෂ්ඨව බලන විට අයවීමේ ප්‍රතිශතය වර්ධනය වී ඇත.

කළේඛදු තුය පහසුකම් ලබාදීම

වග අංක 24

වර්ෂය	හාන්ඩ සංඛ්‍යාව	අයවිය යුතු මුදල (රු.)	අයවිය යුතු වාරික වට්නාකම (රු.)	අයවූ වාරික වට්නාකම (රු.)	පිටහිටි මුදල (රු.)	අයවීමේ ප්‍රතිශතය
1998	508	121873424	4242690	2139270	119734154	50%
1999	672	156543684	21513481	11800778	144780194	54%

1999 වර්ෂය අවසන් වන විට කළේඛදු පහසුකම් සපය ඇති ආකාරය දිස්ක්‍රික් වගයෙන් වග අංක 24 කි දැක්වේ.

වග අංක 25

අංකය	දිස්ක්‍රික්කය	හාන්ඩ සංඛ්‍යාව	අයවිය යුතු මුදල	අයවිය යුතු වාරික වට්නාකම	අයවූ වාරික වට්නාකම	පිටහිටි මුදල	අයවීමේ ප්‍රතිශතය
කොළඹ	5	1088784	46582	28116	1060668	60.36	
ගම්පහ	4	1020240	78603	-	1020240		
කළුතර	103	22967736	3337170	1941037	21026699	58.16	
ගාල්ල	5	1382892	-	-	1382892		
මාතර	2	407100	18132	-	407100		
රජ්‍යපුර	6	1224072	163787	85700	1138372	52.32	
කැගල්ල	115	25715424	3386997	1545898	24169526	45.64	
මාතලේ	46	11987676	1300232	741424	11246252	57.02	
නුවරඑළුය	168	35362296	4134126	1853704	33508592	44.84	
කුරුණෑගල	1	219456	-	-	219456		
ප්‍රත්තලම	134	35917956	5386794	3203681	32714275	59.47	
මොනාරාගල	22	5986704	1030112	577164	5409540	56.03	
අනුරාධපුරය	1	209016	26127	8709	200307	33.33	
පොලොන්නරුව	60	13054332	-	-	13054332		
එකතුව	672	156543684	18908662	9985433	146558251		

3.5 සමෘද්ධි බැංකු සංගමි

ග්‍රෑමිය දිලිඳු ජනතාවගේ ඉතිරිකිරීම් වර්ධනය මගින් ආයෝජන ගක්තිය වැඩිකිරීම, ඔවුන්ට අවශ්‍ය තුළ පහසුකම් ලබාදීම, ඔවුන්ගේ තිෂ්පාදන ගක්තිය ඉහළ නිවා ආදායම් මර්ග ලබාදීම යන අරමුණු සහිතව මෙම බැංකු සංගමි වැඩිකටහන 1996 වසරේද ආරම්භ කරන ලදී.

01. සමෘද්ධි බැංකු සංගමි ක්‍රියාත්මක රේඛිත වග

1999 වසර අවසන් වනවිට අදියර 6 කට අයත් බැංකු සංගමි 848 ක් ක්‍රියාත්මක අතර 1999 වසරේද පමණක් අවනෙන් ක්‍රියාත්මක වූ බැංකු සංගමි ගණන 409 කි.

අනුමත හා ක්‍රියාත්මක බැංකු සංගමි සංඛ්‍යාව

1997 - 1999

අදියර	අනුමත සංඛ්‍යාව	ක්‍රියාත්මක සංඛ්‍යාව			
		1997	1998	1999	ප්‍රතිශතය
පළමු	125	125	125	125	100
දෙවන	136	136	136	136	100
තැන්වන	178	-	178	178	100
හනරවන	190	-	-	190	100
පස්වන	119	-	-	90	76
හයවන	260	-	-	129	50
එකතුව	1008	261	439	848	84

02. බැංකු සංගමි සාමාජිකත්වය

1999 වසර අවසන් වනවිට අදියර 6 කට අයත් බැංකු සංගමි 848 ක සාමාජික සමුළුවිනය 1205480 ක් විය. ඉන් 60% ක් ස්ත්‍රීන් වූ අතර 40% ක් පුරුෂයින් විය. බැංකු සංගමයක සාමාන්‍ය සාමාජික සංඛ්‍යාව 1422 ක් පමණ වේ.

1999 වසර තුළ පමණක් එකතු වූ මුළු සාමාජික සංඛ්‍යාව 593417 ක් වන අතර ඉන් 58% ක් ස්ත්‍රීන් වූ අතර 42% ක් පුරුෂයින් විය. මෙම වසරේ බැංකු සංගමයකට එකතු වූ සාමාන්‍ය සාමාජික සංඛ්‍යාව 700 ක් පමණ වේ.

බැංකු සංගමි 848 මුළු සාමාජික සංඛ්‍යාව

1997 - 1999

වගු අංක 23

සාමාජිකත්වය	1997		1998		1999		සමුළුවිනය	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ස්ත්‍රී	174314	64	200489	64	343556	58	718359	60
පුරුෂ	93470	36	143790	36	249861	42	487121	40
එකතුව	267784	100	344279	100	593417	100	1205480	100

03. කොටස් මුදල්

1999 වකර අවසන් වනවිට සියලුම බැංකු සංගම් තුළ රු.මුලියන 573 ක කොටස් මුදලක් විය. 1999 වකරේදී පමණක් විකතු වූ කොටස් මුදල් ප්‍රමාණය රු.මුලියන 321 ක් විය. මෙම 1998 වකර සාපේන්තුව 91% ක ඉහළ යාමකි. මෙයට ප්‍රධාන ගේතුව මෙම වකර තුළ අවනෙන් බැංකු සංගම් ආරම්භ කිරීමයි.

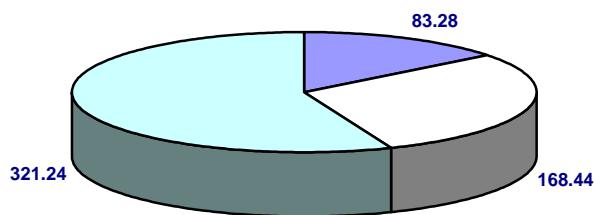
සමස්ථ කොටස් මුදල්

1997 - 1999

රු.මුලියන

කොටස් මුදල්	1997		1998		1999		සම්පූර්ණය	
	වට්නාකම	%	වට්නාකම	%	වට්නාකම	%	වට්නාකම	%
ස්ත්‍රී	55.49	67	103.75	62	199.21	62	358.45	63
පුරුෂ	27.79	33	64.69	38	122.03	38	214.51	37
විකතුව	83.28	100	168.44	100	321.24	100	572.96	100

සමස්ථ කොටස් මුදල් වට්නාකම
(රුපියලු මුළුයන)

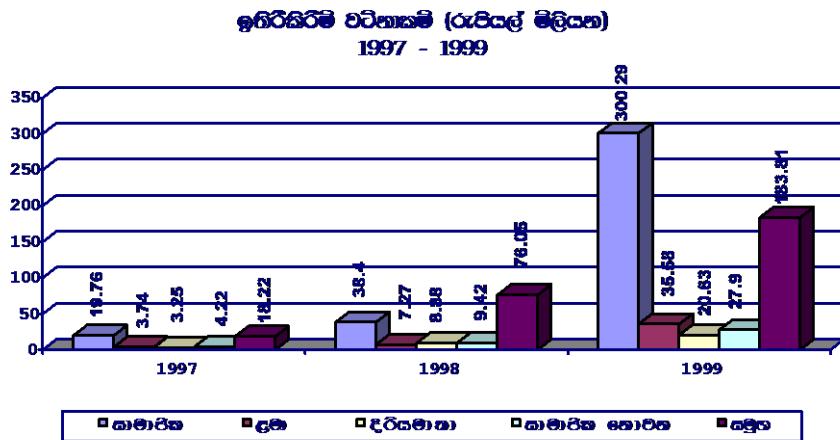


■ 1997 □ 1998 □ 1999

04. ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු

පමා, දියෝගාතා, සාමාජික, සාමාජික නොවන සහ සම්භා ඉතුරුම් ලෙස ගිණුම් වර්ග 5ක් ඇත. 1998 වකර අවසන් වනවිට 372147 ක තැන්පතු ප්‍රමාණයක් පැවති අතර එවායේ වට්නාකම රු.මුලියන 189.21 ක් විය. 1999 වකරේදී පමණක් තැන්පතු 104307 කින් රු.මුලියන 568.21 ක් විකතු විය.

තැන්පතු වර්ගය	1997				1998				1999				එකතුව			
	භාවිතය	%	වට්නාකම	%	භාවිතය	%	වට්නාකම	%	භාවිතය	%	වට්නාකම	%	භාවිතය	%	වට්නාකම	%
සාමාජික	70621	52	19.76	40	110474	54	38.4	27	588496	56	300.29	52	769591	54	358.45	47
පුරුෂ	29285	22	3.74	8	46725	20	7.27	5	306507	29	35.58	6	382517	27	46.59	6
දියෝගාතා	7804	6	3.25	7	15795	8	8.88	6	44945	4	20.63	4	68544	5	32.77	4
සාමාජික තොවන	5023	4	4.22	8	13456	6	9.42	7	25036	2	27.90	5	43515	3	41.54	5
සම්භා	22533	16	18.22	37	50431	12	76.05	54	78090	7	183.81	32	151054	11	278.43	37
එකතුව	135266	100	49.19	100	236881	100	140.02	100	1043074	100	568.21	100		100	757.43	100



05. සමස්ව අරමුදල් ප්‍රමාණය

1998වකර අවකාහයේදී බැංකු සංගමි තුළ ඒකරුගේ කරන ලද අරමුදල් ප්‍රමාණය (වත්කම්) රු. මිලියන 441 ක් වූ ඇතර 1999 වසරේදී පමණක් විකුතුව වත්කම් ප්‍රමාණය රු. මිලියන 889 ක් විය. මෙය 1998 වකරට සාපේශ්‍යව 188% ක් වැඩිවේමකි.

ඒකරුගේ කරන ලද සමස්ව අරමුදල්
1997-1999

වර්ෂය	බැංකු සංගමි අදියර						විකුතුව
	i	ii	iii	iv	v	vi	
1997	106.59	25.89	-	-	-	-	132.48
1998	99.40	92.21	116.80	-	-	-	308.41
1999	150.51	167.77	207.42	218.77	48.24	96.69	889.40
විකුතුව	356.50	285.87	324.22	218.77	48.24	96.69	1330.29

06. බැංකු සංගමි ණය නිකුත් කිරීම

කෘෂිකාර්මික, පරිගෝශන, ස්වයා රැකිය), දේවර හා සත්ත්ව පාලන, ආපදා ලෙස නිය නිකුත් කරයි.

1998 වසරේදී මෙම නිය නිකුත් සංගමි අදියරවල බැංකු සංගමි නිය නිකුත් කරන ලදී. මෙම වසරේදී නිකුත් කළ මුළු නිය සංඛ්‍යාව 70692 කි. ඒවායේ මුළු වට්තනාකම රු. මිලියන 236.16 කි.

1999 වසරේදී දුන් මුළු නිය සංඛ්‍යාව 136379 කි. මෙම නිය ප්‍රමාණය 1998 වකර සාපේශ්‍යව 93% ක වැඩිවේමකි.

සමය්දී බැංකු සංගමි වලින් නිකුත් කළ මූල්‍ය තුය

1998 - 1999

රු.මිලියන

	1998		1999		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	වට්නාකම	සංඛ්‍යාව	වට්නාකම	සංඛ්‍යාව	වට්නාකම
ලද අයදුම්පත් සංඛ්‍යාව	73550	-	149935	-	223485	
අනුමත වූ තුය	70992	258.05	142967	713.55	213595	971.6
නිකුත් කළ තුය	67786	236.16	136379	695.67	204165	931.83
පිටහිටි තුය	-	151.98	-	359.80	-	511.78
පැහැර හැර තුය	3004	3.33	7577	14.70	10581	18.03
අයවේමේ ප්‍රතිගතය	-	96%	-	104%	-	102%

07. බැංකු සංගමි ආයෝජන

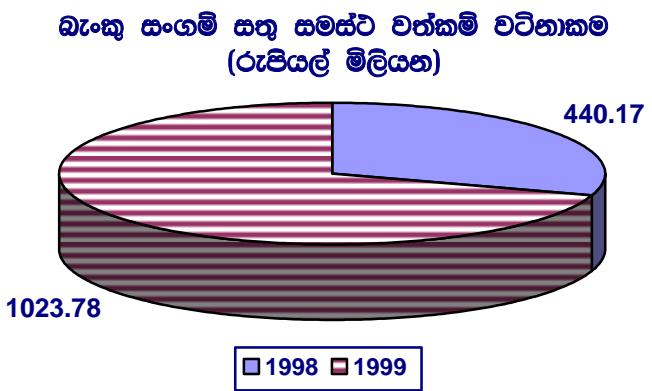
1999 වසර අවසන් වනවේට සියලුම බැංකු සංගමිවල රු. මිලියන 1464 ක වන්කම් ප්‍රමාණයක් වාර්තා වූ ඇතර විය 1998 වසරට සාපේශ්‍යව රු. මිලියන 1024 ක වැඩිවේමකි.

බැංකු සංගමි සතු සමස්ට් වන්කම් හා ආයෝජන

1998 - 1999

රු. මිලියන

වේළෙනමය	1998		1999		එකතුව	
	වට්නාකම	%	වට්නාකම	%	වට්නාකම	%
හාන්ඩ්ගාර බිල්පත්	177.61	40	382.20	37	559.80	38
ඉතුරුම් තැන්පත්	85.27	19	151.82	15	237.10	16
ජාල තැන්පත්	21.72	5	107.26	10	128.99	9
අන ඉතිරි මුදල්	3.58	1	17.00	2	20.49	1
පිටහිටි තුය	158.91	35	365.58	36	517.56	35
එකතුව	440.17	100	1023.78	100	1463.90	100



කුඩා සංවර්ධන වැඩසටහන

01. හැඳුන්වීම

සමස්ධි සහනාධාර ලබන මලියන 1.9 ක් පමණ ප්‍රතිලාභී පවත් වලින් 80% ක් පමණ සපුරුම කෘෂිකර්මාන්තයෙහි නියෝලෙන අනර තවත් 10% ක් පමණ කෘෂි ආග්‍රිත කර්මාන්තවල නිරතවන බවට 1997 වර්ෂයේ දිස්ත්‍රික්ක 18 ක තොරා ගන්නා ලද කළුප 18 ක කරන ලද සම්භාත්තයකට අනුව පෙනී ගොස් ඇත. වියට අමතරව සමස්ධි ප්‍රතිලාභීන්ගෙන් 70% කට පමණ වගකළ හකි ගෙවතු නිබෙන අනර ඔවුන්ගෙන් 25% කට පමණ ගෙවන්නට අමතරව වෙනත් ඉඩම්ද ඇතේ. විමෙන්ම දුර්පතුන්ගෙන් බහුතරය, බොහෝවිට 3/4 ක්ම සිය පිවතෙන්පාය සපය ගන්නේ කෘෂිකර්මාන්තය තුළිනි. මේ අනුව බලන කළ දිලිඳුකම පිටරුකිම සඳහා සමස්ධි වැඩසටහන යටතේ කෘෂි සවර්ධන කුයුතු සඳහා මුතික තහක් නිමිලේ.

02. അർത്ഥാം

- සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභීත්ගේ ගෙවනු සංවර්ධනය කිරීම තුළින් ඔවුන්ගේ ආහාර සඳහා යන වියදම අඩුකර පිටත තත්ත්වය උසස් කිරීම හා ඒ තුළින් මත්දැපෝශන තත්ත්වයන් අඩුකර නිරෝගීමත්, ගක්තිමක් ජනනාචක බහිකිරීම
 - සුව පරිමාතා ගොවිතැනෙහි නිරන්තර සියලුම සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභීත්ට නව විද්‍යාත්මක, තාක්ෂණික තුම හඳුන්වාදීම තුළින් ක්‍රියාත්මක සඳහා වැය වන වියදම අඩුකර ලාබ ලබාගැනීමේ තත්ත්වයට ගෙන ඒම
 - ස්වයං රැකියා සඳහා අවශ්‍ය දැනුම, කුගලනා සහ ආකළුප වැඩි දියුණු කිරීම හා ඒ සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් ලබාදීම මගින් ක්‍රියාත්මක ප්‍රතිකර ඔවුන්ට රැකියා අවස්ථා ඇතිකරලීම
 - ආර්ථික වට්නාකමින් යුත් රැක් රෝපනාය කිරීම තුළින් පිටත් වීමට හා වගා කිරීමට හිතකර පරිසරයක් ගොඩනගීම හා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට අවස්ථා ඇතිකිරීම.
 - දිනෙන් දින අවබානයෙන් ඇත්ත්වන ක්‍රියාත්මක, ආර්ථික හා ඔෂ්‍ය වගාවන් වැඩි වැඩියෙන් ආරම්භ කිරීම සඳහා ප්‍රතිලාභීත් දැනුවත් කිරීම

- පළාත්, දිස්ත්‍රික් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන් රාජ්‍ය සංස්ථා, මණ්ඩලවල සහාය සේවා පද්ධතියෙහි එවතින් මට්ටම් තුළ ක්‍රියාත්මකවන රාජ්‍ය නොවන කළුබානවල සහනාගින්වයුදු සමස්ධි ක්‍රියා සංවර්ධන වැඩසටහන හා උස්කාබද්ධ කර ගැනීම

ඉහත සඳහන් අරමුණු මුදුන් පමණුවාලිම සඳහා 1999 වර්ෂය තුළ ක්‍රියා සංවර්ධන වැඩසටහන මගින් ප්‍රධාන වගයෙන් ගෙවනු වගා වැඩසටහන, පාරිභෝක රැක් රෝපණ වැඩසටහන, විශේෂ ක්‍රියා සංවර්ධන වැඩසටහන හා ක්‍රියා ප්‍රහානු හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් දිස්ත්‍රික් මට්ටම් තුළ කිරීමෙන් සියාත්මක කර ඇත.

03. ගෙවනු වගා වැඩසටහන

සමස්ධි ප්‍රතිලාභීත්ගෙන් 70% කට පමණ සංවර්ධනය කළහකි ගෙවනු ඇති බැවින් මෙම ගෙවනු සංවර්ධනය කිරීම තුළින් ඔවුන්ගේ ව්‍යුහයෙහි ආහාර සඳහා යන වියදම ඇතුළු කර ගත හැක. ඔවුන්ට සමබර ආහාර වේලක් ලබාගතීමට අවස්ථාව උදාවීම නිසා මන්ද පෝෂණ තත්ත්වයෙන් මිදි නිරෝගිව තම කාර්යයන්හි නිරන්තරව අවස්ථාව උදාවනු ඇත. රකායතික ද්‍රව්‍යයෙන්ගෙන් බැහැරව විකල්ප පළුවෙළ පාලන තුම හා කාබනික පොහොර යොදා ගැනීමට යොමු කිරීම තුළින් නිෂ්පාදන වියදම ඇතුළු කරන අතර විෂ ද්‍රව්‍යයන් ආහාරයට වික් වීමද වලක්වා ගත හැක. ඒ අනුව සමස්ධි ගෙවනු වගා වැඩසටහන යටතේ පැල තවාත් ඇතිකිරීම, වගා කරුවන්ට අවශ්‍ය දුනුම ලබාදීම, ප්‍රතිලාභීත්ගේ ගෙවනු සංවර්ධනය කිරීම හා ගෙවනු වගා තරග පැවත්වීම සිදුකෙරේ.

මේ අනුව ගෙවනු වගා ව්‍යුහයිය යටතේ 1999 වසරේ ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ පැල තවාත් 250 න් ආරම්භ කර තිබූ නව පැල තවාත් ගණන 384 ක් වූ අතර විය කියයට 154 ක ප්‍රගතියකි. මිට අමතරව 1999 වසරේ සංවර්ධනය කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ ගෙවනු 13000 න් වසර අවසාන වනවිට ගෙවනු 2765 ක් සංවර්ධනය කර තිබුණු අතර විය 22% ක ප්‍රගතියකි. සමස්ධි ගෙවනු වගා ව්‍යුහයියේ පැල තවාත් හා සංවර්ධනය කරන ලද පැල තවාත් ව්‍යුහයින් මගින් ප්‍රතිලාභ ලබන ප්‍රවාල් සංඛ්‍යාව 19513 කි. විමෙන්ම ගෙවනු වගා ව්‍යුහයිය යටතේ 1999 වර්ෂයේ ඉලක්ක කර තිබූ ගෙවනු වගා තරග 300 න් 125 ක් පවත්වා තිබුණි. විය 42% ක ප්‍රගතියකි. සමස්ථයක් වගයෙන් 1999 වර්ෂයේ ගෙවනු වගා ව්‍යුහයිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රු. මි. 1.3 ක මුදලක් ආයෝජනය කර තිබුණි.

04. පාරිභෝක රාක් රෝපණ වැඩසටහන

මෙම ලංකාවේ දිනපතා සිදුවන වන විනායය නිසා ඇතුළුවෙන යන වන සම්පත් සුරකිත අන්තර්ගත කාරණයක් වී ඇත. වන විනායය නිසා දූව සපුරුම වියාල ලෙස ඇතුළුවීම, පස සේදු යාම සහ පස නිසාලීම, පර සපුරුම් අනුමතන් වීම හා නිරන් ජල ගැලීම් ඇතිවීම සිදුවේ. ක්‍රියාකාරීම්ක බෝග වගාවන් කළහකි වනුයේද පසේ සරඟව රැකිගතීමෙනි. ජලධාරා ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය කිරීමද, පරිසරයේ තුළනාත්මකනාවය පවත්වාගෙන යා හැක්සේද ගස්වැල් වලට පමණි. මෙම තත්ත්වය යටතේ ඉතිරිව ඇති වන සම්පත ආරක්ෂා කර ගැනීමෙන් ඉඩ ඇති සැම බිමකම ප්‍රයෝගනවත් ගසක් කිටුවීම අවශ්‍යව ඇත. මිට අමතරව පිවත්වීමට හිතකර සිසිල් පරිසරයක් මෙන්ම ආහාර වර්ග, දර, සත්ත්ව ආහාර හා ඕනෑම වර්ග හා කොළඹ, කොශේල, අලුගැට පේර හා වෙනත් මුදල් බෝග රාගියක්ද වර්ෂය ප්‍රරාම ලබාගතීමට හැකිවනු ඇත.

මේ අනුව සමස්ද්ධි පාරිභෝගික රැක් රෝපණ වැඩිකටහන මහින් විවිධ වැඩිකටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. පසුගිය වකර හතර තුළ මෙන්ම මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ 1999 වසර තුළ විවිධ පැල වර්ග 394721 ක් සිටුවා තිබුණි. මෙය වසර තුළ සිටුවීමට සැලැසුම් කර තිබූ පැල මිලයන 4 හා සංඛ්‍යා බැලැමේදා ඉතා අඩු ප්‍රගතියක් පෙන්වයි. මේ සඳහා රු. මි. 0.65 ක මුදලක් ආයෝජනය කර තිබූ අතර මෙම ව්‍යාපෘතිය මහින් ප්‍රතිලාභී පවත්වා තිබූ සෑවක් ඇත.

05. විශේෂ කිසි සංවර්ධන වැඩිකටහන

සමස්ද්ධි ප්‍රතිලාභීන්ගේ ආර්ථික වර්ධනය සඳහා ස්වයං රැකියා ඇවත්වා ඇතිකිරීම මෙම වැඩිකටහනේ මුළුක අරමුණු වේ. මෙමහින් පුද්ගලයේ සම්පත් මනාලෙස උපයෝගි කර වෙළඳපොලට සුදුසු පරිදි සැකකීමෙන් නව වට්නාකම් එකතු කර වෙළඳපොලට ඉදිවිපත් කෙරේ. මෙම විශේෂ ව්‍යාපෘතින් මහින් තම නිෂ්පාදන සඳහා තරගකාරීන්වය තුළින් සාබාරණ මිළක් ලබාගැනීම හා දැනට වෙළඳ පොල පවතින ඒකාධිකාරය නිසා ගොවියාට මුහුණු පැමට සිදුවන අකාධාරණයන්ගේන් මිදුවට හැකියාව ලැබෙනු ඇත විමෙන්ම සාමාන්‍ය ව්‍යාපෘතික දැනුමක් ඇති ගුම්පය තරුණා තරුණීයන්ට ස්වයං ව්‍යාපෘතියක් වශයෙන් නැගී සිටීමටද අවස්ථාවන් උදාවන අතර විම ව්‍යාපෘතින් වෙනත් ව්‍යාපෘතින් ආරම්භ කිරීමට දැනුම ලබාදෙන ආදර්ශයක්ද වේ.

මේ අනුව සමස්ද්ධි විශේෂ කිසි සංවර්ධන වැඩිකටහන යටතේ 1999 වර්ෂයේ ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ විශේෂ කිසි ව්‍යාපෘතින් 21 න් ආරම්භ කර තිබුණේ විශේෂ කිසි ව්‍යාපෘති ව්‍යාපෘතින් 14 ක් වූ ඇතර වය 67% ක ප්‍රගතියක් පෙන්වයි. 1999 වසරේ මේ සඳහා කර තිබූ ආයෝජන වල වට්නාකම රු.මි. 4.35 කි. මෙම විශේෂ කිසි ව්‍යාපෘතිය යටත් දිස්ත්‍රික්ක 10 ක මි මැයි පාලනය, වී ගොවිනැන, කොශේල් වගාව, ඕකින් වගාව, ඇත්තුරියම් වගාව, කොහු බදුන් සැකකීම, කුරක්කන් වගා කොට පැටි ලෙස නිකුත් කිරීම, ගම්මිරිස් වගාව, කිසි නිෂ්පාදන ආශ්‍රිත දුවන සැකකුම් මධ්‍යස්ථාන, ගොජා වගාව, පෙයාක් වගාව, බුලත් වගාව, පාරිභෝගි ගොවිපළ හා පොල් වගා ව්‍යාපෘතින් වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මකව පවතුණි. මෙම විවිධ ව්‍යාපෘතින් මහින් ප්‍රතිලාභ බෙන පවත්වා ගණන 2763 ක් වය.

06. කිසි පුහුණු හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩිකටහන්

සමස්ද්ධි ප්‍රතිලාභීන් අතරින් 40% කට වැඩි පිරිසකගේ ප්‍රධාන පිවතෙන්පාය කිසි කර්මාන්තය වුවද පාරම්පරික කිසි කාර්මික කුම හාවිතයන්, නව කිසිකාර්මික කුම හාවිතය පිළිබඳ අවබෝධනය් නොලැබේම නිසා ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදනවල ප්‍රමාණය හා ගුණාත්මකභාවය අඩු වී ඔවුන් අඩු ආදායම්ලාභීන් බවට පත්ව ඇත. කිසි නිෂ්පාදන ආශ්‍රිත ස්වයං රැකියා බහුල වුවද සමස්ද්ධි ප්‍රතිලාභීන් හට ඒ පිළිබඳව ඇති දැනුම හා අවබෝධන ඉතා අවම මට්ටමක පවතී.

වමනිසා කිසිකර්මාන්තයේ නිරතවන සමස්ද්ධි ප්‍රතිලාභීන් සඳහා නව තාක්ෂණික කුම හඳුන්වාදීම තුළින් කිසි නිෂ්පාදන සඳහා වැයවන වියදම අඩුකිරීම ලාභ ලබාගැනීමේ තත්ත්වයට ගෙන ඒම, අස්වනු නොලැබේ, අස්වනීන කළේන්බා ගැනීම, වෙළඳ පොලට උවීන අයුරින් නිෂ්පාදන පිරිසකකීම පිළිබඳ දැනුම ලබා දීමෙන් නිෂ්පාදනවලට වැඩි වට්නාකමක් විකතු කිරීම, පාරිභෝගි ගොවිනැන පිළිබඳ දැනුමක් ලබාදීමන් සහ කිසි

ආඩුත ස්වයං රැකියාවලට යොමු කිරීමට අවශ්‍ය දැනුම හා ප්‍රහුණුව බොද්ධ සමස්ධි කෘෂි ප්‍රහුණු හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන මගින් සිදු කෙරේ.

මේ අනුව 1999 වර්ෂයේ මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඉලක්කගත වැඩමුල 260 ක ප්‍රමාණයෙන් වැඩමුල 309 ක් පවත්වා තිබූ අතර විය 119% ක ප්‍රගතියකි. මේ සඳහා රු.ම්. 0.84 ක මුදලක් ආයෝජනය කර තිබුණි. මෙම ස්වයං රැකියා ප්‍රහුණු ව්‍යාපෘතිය සඳහා යොමු වූ පවුල් සංඛ්‍යාව වූයේ 1312 කි.

සන්න්ව පාලන හා ධ්වර සංවර්ධන වැඩසටහන

01. නැඳුන්වීම

ගාමිය පුද්ගල අඩු ආදායම්ලාභීත්ගෙන් සැලකිය යුතු පිරිසක් සන්න්ව පාලන හා ධ්වර සේක්නයේ විවිධ වූ ක්‍රියාකාරකම්වල නිරන්ව කිරී. නමත් විම ක්‍රියාකාරකම් දැයුණු කර ගැනීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්ථා අල්පය. මේ හේතුවෙන් ඔවුන් සම්ප්‍රදායික ක්‍රම අනුගමනය කරමින් විම නිෂ්පාදන කටයුතුවල නිරන්ව කිරී. මෙම තත්ත්වයෙන් ඔවුන් මුදලවාලීම සඳහා අවශ්‍ය දැනුම හා අවබෝධය බොද්ධ සම්පත් අපහසුකම් නිශා විවිධ වූ ව්‍යාපෘතීන් ආරම්භ කිරීමට නොහැකිව කිවින අඩු ආදායම්ලාභීත් සඳහා අවශ්‍ය සහාය බොද්ධ සන්න්ව පාලන හා ධ්වර සංවර්ධන වැඩසටහන මගින් සිදුකෙරේ.

02. අරමුණු

1. සන්න්ව පාලන හා ධ්වර කටයුතුවලට සමස්ධි ප්‍රතිලාභීන්/ අඩු ආදායම්ලාභීන් වැඩි වැඩියෙන් යොමු කිරීම.
2. අඩුන්ඩ ආදායම් මාර්ගයේ ඇති කිරීම හා ස්වයං රැකියා අවස්ථා බිජි කිරීම.
3. සන්න්ව නිෂ්පාදන වැඩි කිරීම.
4. පෝෂනු තත්ත්වය උසස් කරමි.

03. ස්වයං රැකියා උත්පාදන වැඩසටහන

සන්න්ව පාලන හා ධ්වර සේක්න ස්වයං රැකියා උත්පාදනය කළ හැකි මාධ්‍යයන්ය. ගාමිය අඩු ආදායම්ලාභීන් සන්න්ව පාලන හා ධ්වර සේක්නයන්ට ප්‍රවේශ වීමට උනන්දුවක් හා කැමෙන්තක් දැක්වුවත් සම්පත් නොමැති වීම බඩවක් වී ඇත. මේ හේතුන් නිශා සමස්ධි සන්න්වපාලන හා ධ්වර ස්වයං රැකියා උත්පාදන වැඩසටහන මගින් විම අයට සහන සැලකීම සිදුකෙරේ. පසුගිය වසර කිහිප තුළ මෙන්ම 1999 වසර තුළද මෙමගින් අඩු ආදායම්ලාභීන් පිරිසක් සන්න්ව පාලන හා ධ්වර සේක්නයන්ට පිවිසි සාර්ථක ප්‍රවේශ බොගෙන ඇත.

මේ අනුව සත්ත්ව පාලනය සෙෂ්ඨය තුළ 1999 වර්ෂයේ සැලසුම් කර තිබූ ව්‍යවහාරීන් වන බොධිල් නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතින් 78ක්, බිත්තර නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘති 9ක්, කුකුල් පැටවි නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘති 5ක්, කුකුල් පැටවි අලෙවි ව්‍යාපෘතියක්, වක්‍රිය එව පාලන ව්‍යාපෘතින් 37ක්, උරන් ඇතිකිරීමේ ව්‍යාපෘති 9ක්, ගවයින් ඇතිකිරීමේ ව්‍යාපෘති 10ක් හා බෝතල් කළ කිරී නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතින් 2ක් ආද වගයෙන් ව්‍යාපෘතින් 151ක් වර්ෂය තුළ ආරම්භ කර තිබුණි. මේ අමතරව දිවර ක්ෂේත්‍රය තුළ හුරනල් මසුන් නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතින් 13 කුන් සුරනල් මසුන් අලෙවි ව්‍යාපෘතින් 2ක් හා මිරිදිය මත්ස්‍ය වග ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කර තිබුණි. විශේෂ සත්ත්ව පාලන ව්‍යාපෘති වගයෙන් එව අනිපනන ඒකක 02 ක් හා බිත්තර නිෂ්පාදන ඒකකයක්ද වර්ෂය තුළ ආරම්භ කර තිබුණි.

04. දැනුවත් කිරීම්/ ප්‍රහානු වැඩසටහන

දැනට සත්ත්ව පාලන හා දිවර සෙෂ්ඨයෙන් සම්බන්ධ වී කිටින අඩු ආදායම්ලාභින් සමාප්‍රදායික තුම අනුගමනය කිරීම නිසා ඔවුන්ගේ විලදුයිනාවය අඩු මට්ටමක පවතින අතර ලැබෙන ආදායමද පහළ මට්ටමක පවති මේ නිසා සමස්දාය සත්ත්වපාලන හා දිවර සංවර්ධන දැනුවත් කිරීම හා ප්‍රහානු වැඩසටහන යටත් එම අඩු ආදායම්ලාභින් හට විවිධ ව්‍යාපෘතින් පිළිබඳ අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම හා ප්‍රහානුව ලබාදීම පසුගිය වසර කිහිපය තුළ මෙන්ම 1999 වර්ෂයේද අඛණ්ඩව සිදුකර ඇත.

මේ අනුව 1999 වර්ෂයේ සත්ත්ව පාලන සෙෂ්ඨය සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීමේ වික් වැඩසටහනක් පවත්වා තිබූ අතර මේ සඳහා සහනාගි වූ සංඛ්‍යාව 25 කි. මේ අමතරව බොධිල් නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රහානු වැඩසටහන් 18 ක් පවත්වා තිබූ අතර මේ සඳහා 297 දෙනෙකු සහනාගි වී ඇතේ. බිත්තර නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධයෙන් පැවත්වුනු දැනුවත් කිරීම ප්‍රහානු වැඩසටහන් 4ක් පවත්වා ඇති අතර ඒ සඳහා 112 දෙනෙකු සහනාගි විය. කුකුල් පැටවි නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් පැවත්වූ ප්‍රහානු වැඩසටහන් 3 සඳහා සහනාගි වූ සංඛ්‍යාව 15 කි. එව පාලනය සම්බන්ධයෙන් පැවත්වූ වූ ප්‍රහානු වැඩසටහන් 9ක් සඳහා සහනාගි වූ සංඛ්‍යාව 253 කි.

දැනුවත් කිරීමේ හා ප්‍රහානු කිරීම වැඩසටහනේ උරන් ඇති කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව පැවත්වූ වැඩසටහන් ගණන 3ක් වූ අතර සහනාගි වූ සංඛ්‍යාව 76 කි. ගවයින් ඇතිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ පැවත්වූ ප්‍රහානු වැඩසටහන් ගණන 18ක් වූ අතර සහනාගි වූ සංඛ්‍යාව 531 කි. කිරී ප්‍රවානුගරනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් පැවත්වූ වැඩසටහනට සහනාගි වූ ප්‍රතිලාභින් සංඛ්‍යාව කේ වූ අතර හුරනල් මසුන් ඇති කිරීම සම්බන්ධයෙන් පැවත්වූ ප්‍රහානු වැඩසටහන් 4 සඳහා සහනාගි වූ සංඛ්‍යාව 5කි. මිරිදිය මත්ස්‍ය වග වාචාව සම්බන්ධයෙන් පැවත්වූ ප්‍රහානු වැඩසටහන් 2ක් සඳහා සහනාගි වූ සංඛ්‍යාව 42 කි.

1999 වර්ෂයේ සත්ත්ව පාලන සෙෂ්ඨය සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීම්/ ප්‍රහානු වැඩසටහන් 57 ක් පවත්වා ඇති අතර දිවර සෙෂ්ඨය සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීම්/ ප්‍රහානු වැඩසටහන් කේ පවත්වා ඇතේ. සමස්දායක් වගයෙන් මෙම ප්‍රහානුවීම් සඳහා සහනාගි වූ ප්‍රතිලාභින් සංඛ්‍යාව 1077ක් වන අතර සමස්දාය සංවර්ධන නිලධාරීන් හා කළමනාකරුවන් ගණන 334 දෙනෙකි

3.8 සමාජ සංවර්ධන වැඩසටහන

සමාජ සංවර්ධන වැඩසටහනේ දිග කාලීන අරමුණු

අන්ත දුප්පතුන් සඳහා රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන අනුග්‍රහය යටතේ ප්‍රජා මූලික සුහකාධන වැඩසටහන් ක්‍රියාවත නැවෙම තුළින් එන සමාජය සමග සහෝදර්තවයෙන් පිටත් වීමේ පරිසරයක් ගොඩ නැගීම.

කෙටි කාලීන අරමුණු

අන්ත දුප්පතුන් සඳහා විශේෂ වූ සුහකාධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම. එම වැඩසටහන් ක්‍රියාවත නැවෙම ප්‍රජා මූලිකව සිදු කෙරෙන අනර විවිධ ශේෂ නිසා අසරත් හාවයට පත්ව කිරීන විශේෂ සමාජ කොටස්වලට සහාය වීම අනෙකුත් ප්‍රජාවගේ වගකීම හා යුතුකම බව පසක් කිරීම වේ.

සමාජ සංවර්ධන වැඩසටහන - හඳුන්වීම

සමස්ධි ප්‍රතිලාභී හා ප්‍රතිලාභී නොවන අන්ත දිලිඥ සමාජ කොටස්වලට සහන සැලකීමේ ප්‍රජා මූලික වැඩසටහන් හඳුනා ගැනීමට හා ක්‍රියාත්මක කිරීමට විශේෂ උත්සාහයක් සමස්ධි වැඩසටහන යටතේ ක්‍රියාවත නැවෙම්. තම ගක්ති වර්ධනය කරගත නොහැකි වීම නිසා ප්‍රධාන සංවර්ධන ප්‍රවාහයට එකතුවීය නොහැකි පහත සඳහන් විශේෂ සමාජ කොටස් මේ යටතේ පහත සඳහන් විශේෂ සමාජ කොටස් මේ යටතේ හඳුනා ගෙන ඇත.

- ආබාධ සහිත පුද්ගලයන්
- අසරත් තත්ත්වයේ පසුවන වැඩිහිටියන්
- පියවරුන් නොමැති දරුවන් සමඟ පිටත්වන මධ්‍යවරුන්
- මත්පැන් හා මත්දුවන්වලට අධ්‍යාපනීයිවීම නිසා දැඩි ප්‍රධාන පත් පුද්ගලයින්ගේ පවුල්
- මව මැදුපෙරදිග යාම නිසා සමාජ ප්‍රශ්නවලට මහුණු ද ඇති පවුල්
- දෙමාපියන් නොමැති දරුවන්

ප්‍රතිපාදන

1999 වකර සඳහා ග්‍රී ලංකා සමස්ධි අධිකාරීය මගින් සමාජ සංවර්ධන අංශය වෙත අදාළ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම වෙනුවෙන් රුපියල් මිලයන 5 ක් වෙත් කර ද ඇත. වය දික්ත්වීක් මට්ටමින් බෙදා යන අයුරු ඇමුණුම් ප්‍රශ්න 01 හි දැක්වේ.

මෙම වෙත් කරන ලද රුපියල් මිලයන 5 ක මුදල කරන ලබන වැඩසටහන් අනුව බෙදා යාම පහත දැක්වේ.

වග ප්‍රශ්න 26

වැඩසටහන	වෙත් කරන ලද ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය
මත් තීවාරණ වැඩසටහන	3730721
සාක්ෂරතා වැඩසටහන	1154380
විවිධ සමාජ සේවා	114899
එකතුව	5000000

සමාජ සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ හඳුනාගත් විශේෂ ජන කොටස් වෙනුවෙන් ප්‍රජා මූලික වැඩසටහන් හඳුනා ගැනීමටත්, හඳුනාගත් විම වැඩසටහන් අඛන්ධව ක්‍රියාවත නැව්මත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග මට්ටමින් "සමාජ සංවර්ධන පදනම" නම්ව සංචාරණයක් සමස්දේ වැඩසටහන හඳුන්වා දීන් මුළු අවධියේ පිහිටවනු ලබේය. මෙම පදනමේ සහාපතිවරයා ලෙස අදාළ කොට්ඨාගයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා කටයුතු කරන අතර සමාජ සේවා නිලධාරීවරයා ලේකම් ලෙස කටයුතු කරයි. අදාළ බල ප්‍රදේශයේ පිවත්වන ආගමික නායකයින් ද ප්‍රභුවරුන් ද සමාජ සේවා කටයුතුවල නියුත්ත වෙනත් ස්වේච්ඡා සංචාරණවල නියෝගිතයින් ද මෙම සමාජ සංවර්ධන පදනමේ සෙසු සමාජයේ ව්‍යන්. වියේ වුව ද කුම කුමයෙන් වැඩසටහන ප්‍රමුඛ්‍ය විමත් සමගම සමස්දේ මහා සංගම් තුළින් සමාජ සංවර්ධන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගැනීන.

සමාජ සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අරමුදල් ගොඩනගා ගැනීම කළ යුතුය. අරමුදල් ගොඩ නගා ගැනීම සඳහා කරනු ලබන ප්‍රධානම වැඩසටහන් "සමස්දේ කොඩි" අලෙවි කිරීමේ වැඩසටහනයි. රට අමතරව සමාජ සංවර්ධන පදනමේ හෝ මහා සංගමයේ අභිමතය පරිදි තම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගය තුළ මෙම විශේෂ අරමුදල තරකර ගැනීම සඳහා විවිධ ක්‍රියාමාර්ග ගත හැකිය. බොහෝ විට මේ සඳහා ලොතරයි දිනුම් ඇදුම්, සළුපිල් පැවත්වීම, පා ගමන් සංචාරණය කිරීම ආදි වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කෙරෙනු දක්නට ඇත. විහෙන් මේ සඳහා සමස්දේ ප්‍රතිලුහිත්ගෙන් පමණක් විශේෂ මුදල් විකණු කිරීමක් අපේක්ෂා හොකොරේ.

සමස්දේ කොඩි අලෙවිය

1996 වකරෙන් ඇරඹි සමස්දේ කොඩි අලෙවිය මේ වන විට සිව් වරක් පවත්වා ඇත. 1996 සහ 1997 වකරවලදී මේ සඳහා යොදා ගතු ලබුවේ ජාත්‍යන්තර දිලිංකම පිටුදුකීමේ දිනය යෙදී තිබු ඔක්තෝබර් මස 17 වනදායි. 1998 සහ 1999 වකරවල සමස්දේ කොඩි අලෙවිය යොදා ගතු ලබුයේ ජාත්‍යන්තර දුම්වැට් විරෝධී දිනය යෙදී තිබුණු මයි මස 31 වනදායි. මෙම ජාත්‍යන්තර වගයෙන් සමරනු ලබන දින දෙකම සමස්දේ වැඩසටහනෙහි මුඛ්‍ය පරිමාර්ථ හා සෑපු වගයෙන්ම බැඳී තිබීම මෙම තොරා ගිතීමට ප්‍රධානම වෙශ්‍යවයි.

කොඩි අලෙවි කිරීමේද සැම සමස්දේ සංවර්ධන නිලධාරීයක් / සමස්දේ බලකායක් මගින්ම අවම වගයෙන් කොඩි 150 ක්වත් අලෙවි කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගයකට වෙන්තර ඇති කොඩි කොඩි ප්‍රමාණය ඒ ඒ සමස්දේ බලකායවල පිවත්වන ජනගහනය අනුව ගැලපෙන පරිදි බෙදා හරිනු ලැබේ. විසේ වුවද අලෙවියට වයි නැතුරුවක් දක්වන අයට වැඩි කොඩි ප්‍රමාණයක් බවදීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. කොඩි අලෙවි කිරීමේද දුදල් බහාලුමට කැට ඒ ඒ සමස්දේ සංවර්ධන නිලධාරීන් විසින් සකකා සුදානම් කර ගත යුතු අතර විම කැටවල ඇලෙවිමට අවශ්‍ය මුදින ප්‍රතිකා බවදීම කරයි. කොඩි අලෙවිය අවසන් කළ වනාම මුදල් බහාලන කැට කළාප කාර්යාලයට ගෙන ආ යුතු අතර ඒවා විවෘත කළ යුත්තේ සමස්දේ කළාප කළමනාකරු ඉදිරියේ කළාප කාර්යාලයේදිය. තම කළාපය තුළ විකණු කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය ලේඛනගත කොට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට හාරදීම කළාප කළමනාකරු විසින් කළ යුතුය.

තනාග පිරිනැමීම

සමස්දේ කොඩි අලෙවිය දිරිමත් කිරීම සඳහාතනාග පිරිනැමීමේ විශේෂ වැඩසටහනක් ද මේ යටතේ ක්‍රියාවත නැව්වේ. මෙහිදී පහත සඳහන් නිලධාරීන් සඳහා තනාග පිරිනැමී.

1. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගයේ වැඩිම මුදලක් විකණු කරන සංවර්ධන නිලධාරී

2. දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩිම මුදලක් විකතු කරන සංවර්ධන නිලධාරී
3. දිවයිනේ වැඩිම ආදායම විකතු කරන සංවර්ධන නිලධාරියා
4. දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩිම ආදායම විකතු කරන කළුප කළමනාරු
5. දිවයිනේ වැඩිම ආදායම විකතු කරන කළුප කළමනාකරු
6. දිවයිනේ වැඩිම ආදායම විකතු කරන ප්‍රාදේශීය ලේකම්
7. දිවයිනේ වැඩිම ආදායම විකතු කරන දිස්ත්‍රික් ලේකම්

අලෙවී ආදායම

ල් එ් වසර තුළ කොඩි අලෙවීයෙන් ලබු ආදායම පිළිබඳ විස්තර වගු අංක 02 හි දැක්වේ.

වගු අංක 27

වර්ෂය	කොඩි අලෙවීයෙන් ලද ආදායම	25% දායකත්වය
1996	2666141.00	666535.00
1997	2383581.00	595895.00
1998	1624063.00	40616.00
1999	4904265.00	-

සමාජ සංවර්ධන අරමුදල තරකිරීම සඳහා සමස්දී අධිකාරීයෙන් ද සහාය ලබා දීමට අපේක්ෂා කළ අතර ඒ සඳහා කොට්ඨායයේ විකතු කරන ලද අලෙවී ආදායමෙන් 25% ක දායකත්වයක් ලබාදීමට පියවර ගනු ලැබේය. ඒ අනුව මූල් වසර තුනෙහි පමණක් මෙම 25% දායකත්වය ලබා දුන් අතර ඒ වෙනුවෙන් රැපියල් 1303046 ක් දරනු ලැබේය. 1999 වසරේ ඉතා සාර්ථක කොඩි අලෙවීයක් කර තිබූ අතර 25% දායකත්වය ලබා දෙනු නොලැබේය. 1996 වසරේ සිට 1999 වසර දක්වා දිස්ත්‍රික් මට්ටමීන් ලබු අලෙවී ආදායම් පිළිබඳ විස්තර ඇමුණුම් අංක 02 හි දැක්වේ.

විවිධ සමාජ සේවා වැඩිසාහනන්

සමස්දී කොඩි අලෙවී ආදායම, අධිකාරීය මගින් ලබා දෙන 25% දායකත්වය සහ සමාජ සංවර්ධන පදනම හෝ මහා සංගමය මගින් විවිධ ක්‍රියාමාර්ග තුළින් උපය ගන්නා ලද සියලුම ආදායම සමාජ සංවර්ධන අරමුදලට බැර කෙරේ. මෙම විශේෂ අරමුදල යොදා ගනිමින් අන්තර් වූ පොදු ස්වභාවයේ කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ. ඒ යටතේ කෙරෙන මෙම විශේෂ ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රජා දායකත්වයෙන් ක්‍රියාත්මක කෙරේ. විශේෂයෙන් සමාජ ආගමික හා සංස්කෘතික වශයෙන් වැදගත් වන්නා වූ වැඩිසාහනන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර විශේෂ මිණුන්වය, සුහුදානාවය හා සහභාවනය පැහැකිරීම මුළුක අපේක්ෂාවයි.

ල් අනුව 1997 දෙසැම්බර් මක 31 වන දින වන විට දිස්ත්‍රික් මට්ටමීන් සමාජ සංවර්ධන පදනම මගින් ක්‍රියාත්මක කළ වැඩිසාහනන් 839 ක් පමණ බව වාර්තා වූ අතර ඒ පිළිබඳ විස්තර වගු අංක 28 හි දැක්වේ.

වැඩසටහන	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව
මත්දුව්‍ය නිවාරණ	300
වැඩිහිටි සුහසාධන	126
ප්‍රමා සුහසාධන	107
ආබාධිත සුහසාධන	61
කාන්තා සුහසාධන	94
මැද පෙරදිග ගිය පවුල් සුහසාධන	05
පොදු සමාජ සේවා	146
එකතුව	839

1998 ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් 31 දින වන විට කරන ලද වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව වග අංක 29 හි දැක්වේ.

වැඩසටහන	සංඛ්‍යාව
මත්දුව්‍ය නිවාරණ	1640
වැඩිහිටි සුහසාධන	590
ප්‍රමා සුහසාධන	486
ආබාධිත සුහසාධන	490
කාන්තා සුහසාධන	558
මැද පෙරදිග ගිය පවුල් සුහසාධන	199
පොදු සමාජ සේවා	1822
එකතුව	5785

1999 වසර තුළ සමාජ සංවර්ධන පදනම ක්‍රියාවත නැවුව වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව 6982 ක් වන අතර ඒ පිළිබඳ විස්තර දිස්ත්‍රික් මට්ටමීන් ඇමුණුම් අංක 03 හි දැක්වේ.

මෙම සුහසාධන වැඩසටහන් වර්ගිකරණයට ඇතුළත් වන්නේ ලේ පටින්‍යාග කිරීම්, රණවිරෝධන් සඳහා (උතුරු නැගෙනහිර ප්‍රදේශවලට යැවීම සඳහා) පොල් අතු ආදි අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය ලබාදීම්, ප්‍රමා හා වැඩිහිටි නිවාස සඳහා ආනාර හා වෙනත් අන්තර්ගත ද්‍රව්‍ය සැපයීම්, තොරා ගත් දිලිඳු පවුල්වල ප්‍රමා සඳහා නිල ඇඳුම් හා පැසැල් උපකරණ ලබා දීම්, තුම්බාන, අයේ කත්ත්තාධි බෙදාදීම, හැඳුනුම් පත් ලබාදීම (ජ්‍යෙෂ්ඨ සේවා තුළින්) විශේෂයෙන් වෙවද්‍ය කායන පැවත්වීම්, රෝද ප්‍රමා හා කෘතිම පාද බෙදා දීම, අසරනු නිවාස නොමැති පවුල් සඳහා නිවාස නොදීම වැනි වැඩසටහන් වේ.

මත්දුව්‍ය නිවාරණය

සමෘද්ධි වැඩසටහන හඳුන්වා දෙනු ලබයේ ගක්තිමත් ආර්ථිකයක් ඇති කර ගත් සතුවෙන් පිටත්වන පවුලක් ඇති කිරීමේ අමුණු ඇතිවය. ඒ සඳහා ජනනාව තුළ දුප්පත්කම ඇති කිරීම සහ දුප්පත්කම පවත්වා ගෙන යන හේතු ජනනාවගෙන් ඇත් කළ යුතුය. ජනනාව තුළ දුප්පත්කම ඇතිකරවන සහ දුප්පත්ක් බවට පත්කරන ප්‍රධාන සාධක අතර මත්දුව්‍ය භාවිතය ප්‍රධාන වේ. ඒ අනුව ප්‍රජාව තුළ

- ර. 2000 ට වඩා ආදායම අඩු පවුල්වල මාසික මත්පැන් වියදුම පවුල් ආදායමෙන් 1/3 ක් වේ.

- සමස්දී සහනාධාරය සඳහා වසරකට කේටි 800 ක් වියදුම් කරදී සමස්දීලාභින් රු. කේටි 1825 ක් කිරීමේ සඳහා පමණක් වියදුම් කිරීම
- වැඩිකිවියන්ගේ මත්පැන් හාවිතය හේතුවෙන් අනාගත පරපුර පිඩාවට ලක් වීම.
- සහනාධාර ලබන දුප්පතුන්ගේ මත්දුව්‍ය වියදුම පොනොසභුන්ගේ වියදුමට වඩා ඉහළ වීම.

ඉහත දැක්වූ හේතු අපේ ප්‍රජාව තුළ දක්නට ලැබෙන අතර මේ තත්ත්වයෙන් ප්‍රජාව ඇත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය. ඒ සඳහා මත්පැන් හා මත්දුව්‍ය හාවිතයෙන් අකාර්ථක වූ පුද්ගලයන් හඳුනා ගැනීමට පියවර ගත යුතුය. මේ සඳහා සමාජ සංවර්ධන වැඩිසටහන තුළින් දුප්පතුන්ගේ ගක්තිය විස්තරේ කිරීමට ක්‍රියා කරගෙන යනු ලැබේ. මේ සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුල ක්‍රියාවට නෑවත අතර ඒ තුළින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිච්ච දෙකකි.

- මත්පැන් හා මත්දුව්‍ය හාවිතයෙන් නිදහස් වීමට උනත්දුවත්, උද්යෝගයන් ප්‍රජාව තුළින් ඇතිවිමට කටයුතු කිරීම
- හාවිතය අවම කිරීම උදෙකා ප්‍රජාවේ ඇතිවිය යුතු වෙනස ප්‍රජාව විසින්ම හඳුනා ගැනීමට අවස්ථාව සැලුණීම.

තවද පූහුණු වැඩිසටහන් සංවිධානය කිරීමේදී වහි ප්‍රතිච්ච වඩාත් සාර්ථක කරගැනීම උදෙකා ප්‍රතිලාභින් කන්ඩායම් ගත කිරීමක් සිදු කෙරේ. වහම් ලමුන්, තරණයින්, කාන්තාවන් හාවිතා කරන්නන් සහ හාවිතා නොකරන්නන් වගයෙකි. ඒ අනුව විස් විස් කන්ඩායමට ගැලපෙන අරමුණු ඔක්සේ ඔවුන් ක්‍රියාත්මක කරවීම සිදු කෙරේ.

පසුගිය වසර කිපය තුළම කළාප මට්ටමින් මෙම පූහුණු වැඩිසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ ද 1999 වසරේ සිට සමස්දී මහස්‍යම් හරහා ක්‍රියාවට නෑවනු ලැබේය. මහා සංගම් කාර්ය හාරයේ සඳහන් "බහුවිධ සංවර්ධන ප්‍රවේශයෙහි" මෙම වැඩිසටහන අත්තර්ගත වී ඇති නිකා මහා සංගම් පිශිවුවා ඇති ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසියාවල මෙම වැඩිසටහන මහා සංගම් තුළින් ක්‍රියාත්මක රේ.

පසුගිය වසර කිපය තුළ කරන ලද වැඩිසටහන් පිළිබඳ සංඛ්‍යා දත්ත පහත දැක්වේ.

වග අංක 30

වර්ෂය	මත් නිවාරණ වැඩිසටහන් සංඛ්‍යාව
1996	-
1997	300
1998	1640
1999	1047

මත් නිවාරණ ප්‍රතිච්ච කම්මුව

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, අමුද්‍යප සංවිධානය, මිනුරු මිනුරෝ සංවිධානය, අන්තරාදුයක ඩාමන පාලක මත්ඩලය, ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය, දිලිං සහන කොමිෂන් දෙපාර්තමේන්තුව යන ආයතනවල නිලධාරීන්ගේ සම්බන්ධිකරණය මත තුළ ලංකා සමස්දී අධිකාරීයේ අධ්‍යාපන ජනරාල්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් මත් දුව්‍ය නිවාරණ

ජතික කම්ටුව සහය වී ඇත. මෙම කම්ටු තිරණ මත සමස්ධි වැඩසටහන යටතේ මත්ද්වස නිවාරණ වැඩසටහන් සහය කිරීම සඳහා ජතික ප්‍රතිපත්ති සහය කෙරේ.

ජනාධිපති විශේෂ කාර්ය සාධන බලකාය

මත් ද්‍රව්‍ය නිවාරණය, ප්‍රමා අපයෝගනය හා සියලුව් නිසා ගැනීම වලක්වාලීම යන සේවා සඳහා විශේෂ ජනාධිපති කාර්ය සාධන බලකායක් පිහිටුවේම ආරම්භ කර ඇත. මෙම වැඩසටහන සමස්ධි මහා සංගම් මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර වික් වික් කාර්ය සඳහා සමස්ධි සංවර්ධන නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු බගින් සමස්ධි මහා සංගමයේ කාර්ය මණ්ඩලයට අනුයුත්ත කරනු ලැබේ. මේ සඳහා තෝරා ගත් සමස්ධි සංවර්ධන නිලධාරීන් ප්‍රහුණු කිරීම අදියර කිපයක් යටතේ කරනු ලැබේය. 1999 වසර අවසන් වන විට මෙවතින් ප්‍රහුණු වැඩසටහන් 3ක් පවත්වා අවසන් කර ඇති අතර ප්‍රහුණුව ලබූ නිලධාරීන් සේහ්තු රාජකාරීවල දැනටමත් යොදාවා ඇත.

වූල ජනාධිපති මානව සම්පත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

සමාජ සංවර්ධන අංශයේ මෙහෙයුවේ හා අනුග්‍රහය මත කොළඹ දිස්ත්‍රික් සමස්ධි කොමිෂන් කාර්යාලය මගින් මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කෙරේ. මේ සඳහා තාක්ෂණික සහාය මූල්‍ය ලංකා සමාජ සංවර්ධන ආයතනය මගින් ලබාගැනේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය මූලිකව ක්‍රියාවත නැංවෙන්නේ කොළඹ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගයේ සමස්ධි කළප 03 මුල් කරගෙනය. මෙම ව්‍යාපෘතිය තුළින් කොළඹ නාගරිකය තුළ වෙශෙන අඩු ආදායම්ලාභී සියලු දෙනා සමස්ධි ව්‍යාපාරයට ක්‍රියාත්මික දායක කරගැනේ. දැනට සමස්ධි වැඩසටහන් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මෙම ප්‍රදේශීයවලින් ලැබෙන සහනාගිරිවය ප්‍රමාණවත් නොවේ. වම නිසා සමස්ධි වැඩසටහනින් ලබාගත හැකි ප්‍රයෝගන වැඩි පිරිසකට නොලැබේ යයි. නමුදු මෙම ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරකම් සමඟ සම්බන්ධ වීමෙන් නාගරික අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්වලට පහත ප්‍රතිලාභ හිමිවේ.

- ආර්ථික මට්ටම ඉහළ නැවීම සඳහා ලැබෙන ව්‍යාපායික අවස්ථා
- ඉතිරිකිරීමේ වර්ධනයට ලැබෙන සහාය
- ණය අවශ්‍යතා සඳහා ලැබෙන සහනදායී අවස්ථා
- සාමාජික මට්ටම ඉහළ නැවී ගැනීම සඳහා ලැබෙන දැනුවත් වීමේ අවස්ථා
- පොදු සංවර්ධනය සඳහා සංව්‍යානය වී ස්වයං තිරණ ගැනීමේ අවස්ථා
- සමස්ධි බැංකු ව්‍යාපාරයට හිමිකම් හා ප්‍රතිලාභ ලැබීමේ අවස්ථා
- දියත් කරනු ලබන සාක්ෂරතා, සායනික හා මත් නිවාරණ ආදි වැඩසටහන් මගින් ලැබෙන පොදුගලික හා පොදු වාසි
- සමස්ධි බැංකු සාගමය, මහා සංගමය වැනි ආයතනවල නිලනල ලැබීමේ ආත්ම අනිමානී අවස්ථා
- දිවයින පුරා විසින් සිටින සමස්ධි සාමාජිකයින් සමඟ අන්තර් ප්‍රදේශල සභාධා ගොඩනගා ගැනීමට හැකිවේ
- රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතනවල සේවය වඩාත් පහසුවෙන් තමන්ම හා තම ප්‍රජාවට ලබාගැනීමට ලැබෙන අවස්ථා

මේ තුළින් නාගරික විෂ අංශයේ සමස්ධි වැඩසටහන බලගැනීමක් සිදු කෙරේ. ඒ තුළින් ඔවුන් සපිළීකරනුයට පහසු කර ප්‍රධාන සංවර්ධන ප්‍රවාහයට යොමු කෙරේ. මේ නිසා ඉහළ දක්වන දද සියලුම ප්‍රතිලාභ නාගරික ව්‍යාපාර වෙශෙන අඩු ආදායම් ලබන සියලු පවුල්වල සාමාජිකයින් වෙන සෙපු හා වතු ආකාරයෙන් හිමි වේ.

වන්පාතියේ අරමුණු

සමස්ද වන්පාරයේ පරමාර්ථ සාස්‍යාන් කරගැනීම සඳහා නාගරිකයේ වෙශෙන සියලුම අඩු ආදායම්ලාභීන් වඩා නොදින් දායක කරගැනීමට උත්සාහ කිරීම මෙම වන්පාතියේ ප්‍රධාන අරමුණු වේ. එම සඳහා පහත දැක්වෙන අනු අරමුණු මගින් සහාය ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

- සහනාධාර මානසිකතාවයෙන් මුදා ගැනීම
- ස්ව ගක්තිය ගොඩ නැගීමට යොමු කිරීම
- සමස්ද වැඩසටහන පිළිබඳව අැති දුර්මත හා විශ්වාස දුරකර විශ්වාසයෙන් යුතු වූ සාමාජික පිරිසක් ගොඩනා ගැනීම.
- සමාජ විෂමාවාර හා පුරුදුවලින් වලක්වා පවුල තුළ සහනදායී වානාවරණයක් ස්වාධීන කිරීම
- විවිධ දැනුවන් කිරීම් වැඩිහිටි අධ්‍යාපන ක්‍රමයක් ලෙස වන්පාන කිරීම
- රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතනවලින් මෙම ප්‍රජාවන් වෙන ලැබිය යුතු සේවාවන් කඩිනම් ලබාදීම
- ඔවුන්ට දැනට වඩා නොදු ආර්ථික හා සාමාජික පිවන රටාවක් ලබාදීම

ශ්‍රීයාන්තමක වන ආකාරය

මෙම අරමුණු සපුරා ගැනීම සඳහා ඉළු ලංකා සමාජ සේවා විද්‍යාලය මගින් පුහුණු කළ සමාජ සේවා බිජ්‍යෝගාලාභීන් පිරිසකගේ සහාය ලබාගෙන ඇතේ. ඔවුන් වසර දෙකක කාලයක් සඳහා බඳවා ගෙන හඳුනාගත් නාගරික වනු කළාපවලට අනුයුත් කෙරේ. මෙම අයගෙන් අපේක්ෂා කාර්ය වන්නේ ලබාගත් දැනුම හා නෙත්තු අන්දුකීම් උපයෝගි කරගෙන සමස්ද හිෂ්පාරින් හා ඒකාබද්ධව කටයුතු කරමින් ප්‍රජාවන් සංවිධානය කරගනිමින් අරමුණු ඉටුකරගැනීමට ස්වදිනව ක්‍රියාකාරී කරවීමයි.

මෙම වන්පාතිය මෙම වසරේ නොවැමිබර් මස පළමුවන දින ආරම්භ කළ අතර එය වසර දෙකක කාලයකට ත්‍රියාන්තමක කිරීමට නියමිතය.

3.9 අලෙවී සංවර්ධන වැඩසටහන

භාෂිතවීම

සමස්ද සංවර්ධන වැඩසටහන තුළ ත්‍රියාන්තමක වන විවිධ ණය යෝජනා කුම, කෘෂිකාර්මික, සන්න්ව පාලන හා ධිවර, ක්ර්මාන්ත, වසන්තිය පුහුණු, ව්‍යවසාය සංවර්ධන යන විවිධ වැඩසටහන් මෙන්ම බැංකු සංගමි තුළින් බොද්‍යා නියමික විවිධ ණය පහසුකම් තුළින් අපේක්ෂා අවසාන අරමුණු අතර වඩාත් වැදුගත් වන්නේ අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්වල ආර්ථික තුළ කිසියම් හාන්ඩ ශේෂ සේවාවන් නිෂ්පාදනය කිරීමට යොමු කිරීමයි. ඔවුන්ගේ ආර්ථික ගක්ති වර්ධනය සහ පිවන මට්ටම ඉහළ නැංවීම යන අරමුණු තුළදී සමස්ද වැඩසටහනින් අඩු ආදායම්ලාභීන් තුළින් විකුතු කරන තිෂ්පාදන හාන්ඩ හා සේවාවන් අලෙවී කිරීම සඳහා අලෙවීකරණ යටිනළ පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම පිළිබඳව විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතුය. සමස්ද වැඩසටහනෙහි සෑම අංශයකින්ම එකතු කරනු ලබන නිෂ්පාදන හා සේවාවන් අලෙවී කිරීම සඳහා විශේෂ වැඩසටහන වෙළඳපා යටිනළ පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම හා ආරම්භ කිරීම අලෙවී සංවර්ධන වැඩසටහන මගින් කිදු කෙරේ.

අරමුණු

සමස්ධී අලෙවි සංවර්ධන වැඩසටහන ක්‍රියාවත නැංවේමේ මූලික අරමුණු පහත දැක්වේ.

- වියේෂයෙන්ම කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ආනුලත් විවිධ නිෂ්පාදන සඳහා අඩු ආදායම්ලාභීත්ව සහ ගොවීන්ට සාධාරණ මිලක් ලබා ගැනීමටත් පාරිභෝගිකයින්ට සාධාරණ මිලකට තොද තත්ත්වයේ හාන්ඩ මිලදී ගැනීමටත් හැකිවන පරිදි අඩු ආදායම්ලාභීත්ව වියේෂිතව වෙළඳපල පහසුකම් ලබාදීම සඳහා පවත්නා වෙළඳපල යටිනළ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ ආරමිහ කිරීම.
- පාතික ආර්ථිකය තුළ වේගයෙන් වර්ධනය වන වෙළඳපල නෙශ්චාය තුළ අඩු ආදායම්ලාභීත් ප්‍රාලේ සඳහා අලෙවි කරන ව්‍යාපෘති තුළින් ස්වයා රැකියා බහුල කිරීම.
- අඩු ආදායම්ලාභීත් සතු, ඔවුන් විකින් පාලනය කරන කුඩා වෙළඳපල සංවිධානය කිරීමෙන් සහ ගක්තිමත් කිරීමෙන් පහසුව අන්තර් දිස්ත්‍රික් කෘෂි නිෂ්පාදන තුවමාරු වැඩිපිළිවෙළක් ආරමිහ කිරීම සඳහා ආදර්ය ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- වියේෂයෙන්ම කෘෂි නිෂ්පාදන ඇයුරුම් පිළිබඳ පවතින සම්ප්‍රදායික තුම තිකා ප්‍රවාහනයේදී සිදුවන අපනය හා නාස්තිය අවම කිරීම තුළින් එහි වාසිය ගොවීයාටත් පාරිභෝගිකයාටත් ලැබෙන පරිදි ආදර්ය ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් නව ඇයුරුම් තුම හඳුන්වාදීම.

ඉහත අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් අලෙවි සංවර්ධන කුමවේද ක්‍රියාවත නැංවේ.

1. සති පොලවල් ආරමිහ කිරීම / නවීකරණය කිරීම
2. කුඩා වෙළඳසැල් / විකුණුම් මධ්‍යස්ථාන ආරමිහ කිරීම
3. අන්තර් දිස්ත්‍රික් කෘෂි තුවමාරු වැඩසටහන්
4. ජාගම වෙළඳ ව්‍යාපෘති (වෙළඳ කුට් / රට්)
5. අලෙවිකරණ නැවුරුවක් සහිත ස්වයා රැකියා ඇති කිරීම
6. අලෙවි ප්‍රවර්ධන පහසුකම් සැපයීම හා වෙළඳ ප්‍රදර්ශන පැවත්වීම
7. දිස්ත්‍රික් අලෙවි මධ්‍යස්ථාන ආරමිහ කිරීම.

ප්‍රතිපාදන

1999 වකරට නියමිත වැඩසටහන් සඳහා අලෙවි සංවර්ධන අංශය වෙන ලබා දී ඇති මුළු මුදල රැඹියල් මිලියන 10 කි. එය වික් වික් වැඩසටහන් සඳහා වැය වූ අනුදම පහත දැක්වේ.

සතිපොල සඳහා 5.06

ජාගම අලෙවි රට් සඳහා 1.55

අලෙවි සැල් සඳහා 1.94

ප්‍රහුණු වැඩිමුළ සඳහා 1.42

සති පොලවල් ආරමිහ කිරීම හා නවීකරණය කිරීම

නිෂ්පාදකයින් සඳහා තම නිෂ්පාදනයට සාධාරණ මිලක් තොලැබීම ජාතික මට්ටමේ ගැවෙළවක් බවට පත් වී තිබේ. වියේෂයෙන්ම පහසු මට්ටමේ සහ මධ්‍යම මට්ටමේ නිෂ්පාදකයින් මේ යටතේ වියේෂයෙන්ම විභාවත පත්වේ. මේ තත්ත්වයෙන් නිෂ්පාදකයා මුද්‍රා ගැනීමත් තම නිෂ්පාදන අතරමදියන්ගේන් තොරව වෙළඳපලට හඳුන්වාදීමේ අවස්ථාවන් අලෙවි වැඩසටහන් තුළින් ක්‍රියාවත නැංවේ. වැමෙන්ම පාරිභෝගිකයන්ගේ දෙනික අවශ්‍යතා සාධාරණ මිලකට තොලැබීම සියලුම අඩු ආදායම් ලබන පාරිභෝගිකයන්ගේ ගැවෙළවයි. අලෙවි සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ නිෂ්පාදකයාට අලෙවිකරණ ක්‍රියාවත මැදිහත්වීම නිකා සාධාරණ මිලකට හාන්ඩ

ලබ ගැනීමේ අවස්ථාව පාරිභෝගිකයාට හිමි වී තිබේ. මේ යටතේ විවිධාකාරයේ වෙළඳපොලවල් ක්‍රියාත්මක වේ.

- පොල් අතු සහ වට පරාල ගොදු සකස් කරනු ලැබූ සාම්ප්‍රදායික සති පොලවල්
- නාගරික පුද්ගලවල ප්‍රධාන මාර්ග දෙපස පවත්වාගෙන යන නාගරික වෙළඳපාල ඉලක්ක කරගත් විශේෂ වෙළඳකටි ලෙස සකස් කළ, සෘණිකව ගලවා ඉවත් කළ හැකි සතිපොලවල්
- ස්විර ගොඩනගිලු සහිතව පවත්වා ගෙන යනු ලබන සතිපොලවල්
- පළාත් පාලන ආයතන දැනට පවත්වාගෙන යන සතිපොලවල් තුළ සමස්ධි ප්‍රතිලාභීත් සඳහා විශේෂ වෙළඳකටි බඩාදීම
- වෙන්ඩිර් මගින් සතිපොල ලබාගෙන සමස්ධි ප්‍රතිලාභීත්ව විශේෂ ස්වයං රුකියා සහ අලෙවි අවස්ථා බඩාදීම
- ප්‍රතිලාභීත්ගේ නිෂ්පාදන අලෙවිය සඳහා ඔවුන් පමණක් හමුවන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගය, බැංකු සංගමය ආශ්‍රිතව පවත්වන වෙළඳපාලවල්
- සිහිනි පොලවල්
- දිස්ත්‍රික් ජ්‍යෙෂ්ඨ සතිපොලවල්
- රාජි සතිපොලවල්

සෑම සති පොලකින්ම අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් සඳහා ස්වයං රුකියා අවස්ථා 35-150 න් අතර ප්‍රමාණයක් උදාවේ. මේ අනුව සතිපොල ක්‍රමය ස්වයං රුකියා ලබාදීම අතින් ගක්තිමත් ක්‍රමයක් බව පිළි ගැනෙන අතර මේ යටතේ දැනට ස්වයං රුකියා 7000 ක් පමණු ඇති වී තිබේ.

1999 වසර අවසන් වන විට ග්‍රාමිය සතිපොලවල් 2025 ක් පමණු අවනෙන් ආරම්භ කර ඇත.

2. කුඩා වෙළඳසැල් / විකුණුම් මධ්‍යස්ථාන ආරම්භ කිරීම

දැනට ආරම්භ කර ඇති කුඩා වෙළඳ සැල් / විකුණුම් මධ්‍යස්ථාන තෙවැනු අත්දැකිම් මත පහත සඳහන් පරිදි වර්ග කළ හැකිය. මේ සඳහා කියලු උපදෙස් ලබාදෙන අතර මෙම වෙළඳසැල් සෙපුවම ප්‍රතිලාභීත් පවත්වා ගෙන යනු ලබන පොදුගැලික ව්‍යවසාය ස්වභාවයක් පවතී.

- කුඩා කන්ඩායම් වෙළඳසැල්

කුඩා කන්ඩායම් කිපයක් විකුණු වි පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය මිලදී ගෙන ඔවුනොවුන් අතරේ බෙදා හැරීමේ වෙළඳසැල්.

- කුඩා සම්නි වෙළඳසැල්

ප්‍රතිලාභීත් 20-30 ක කන්ඩායමක් විකුණුවි සම්මියක් වශයෙන් සංවිධානය වි පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය මිලදී ගෙන බෙදා හැරීමේ වෙළඳසැල්

- ස්වයං රුකියා වෙළඳසැල්

සමස්ධි ණය වැඩකටහන් යටතේ නිය ලබාගෙන ආරම්භ කරන කුඩා වෙළඳසැල්

- බැංකු වෙළඳසැල්

සමස්ධි බංකු සංගමය ආච්‍රිතව ස්වීර ගොඩනැගිල්ලක ප්‍රතිලාභියෙකු නො කුඩා කණ්ඩායමක් පවත්වා ගෙන යනු ලබන වෙළඳසැල්

- සහනාධාර වෙළඳසැල්

සහනාධාර බෙදිම දුර්වල ස්වීනවල යම් මුද්දර ප්‍රමාණයක් ලබාදී ප්‍රතිලාභින් විසින් පවත්වා ගෙන යන වෙළඳසැල් වශයෙන් සංවිධානය කළ විකුතුම් මධ්‍යස්ථාන

- සහපොල වෙළඳසැල් (සහපොලවල් ආච්‍රිත ස්වීර වෙළඳසැල්)

මෙම ග්‍රැමිය වෙළඳසැල් ක්‍රමය ද අලේවි වැඩසටහන් යටතේ ක්‍රියාවත නැංවෙන වැදුගත් ව්‍යාපෘති විශේෂයකි. බංකු සංගම වෙළඳසැල් ක්‍රමය මගින් දිවයින පුරා වෙළඳසැල් 1000 ක් බංකු සංගම ආච්‍රිතව ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. මේ තුළින් ද ස්වයං රැකිය අවස්ථා 1000 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් බිජිවී ඇත. මිට අමතරව සමස්ධි ප්‍රතිලාභින් තුළින්ම නව ව්‍යාපාරික ප්‍රජාවක් බිජිවීම මේ වැඩසටහනේ දැක්වන ඇති වැදුගත්ම ලක්ෂණයකි.

3. අන්තර් දිස්ත්‍රික් ක්‍රියා නුවමාරු වැඩසටහන

අන්තර් දිස්ත්‍රික් ක්‍රියා නුවමාරු වැඩසටහන යටතේ දැනට විළවල නිෂ්පාදනය කෙරෙන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගල ව්‍යවසාය ව්‍යවසාය ව්‍යවසාය නිෂ්පාදන, විළවල නිෂ්පාදනය නොකරන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගල ස්පූර්වම සැපයීම තුළින් කොට්ඨාගල තුළ නිෂ්පාදනය නොකරන නාත්‍ය නුවමාරුව නිසා නිෂ්පාදකයාට තම නිෂ්පාදනයට ඉහළ මිලක් ලබාගතිමට සහ පාරිනැශීකයාට සහන මිලකට නාත්‍ය ලබා ගැනීමට හැකියාව ලැබේ ඇත. රට අමතරව ඒ යටතේ ඇතිවන ස්වයං රැකිය ප්‍රමාණය ඉහළ මට්ටමක පවතී. මේ ව්‍යාපෘතියේම තවත් අංගයක් ලෙස දිස්ත්‍රික් අලේවි මධ්‍යස්ථාන ස්වීපනය කිරීම පෙන්වීය හැකිය.

4. ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙළඳ ව්‍යාපෘති

අන්තර් බඳුවෙම් ව්‍යාපෘතියක් ලෙසින් ක්‍රියාවත නැංවෙන සමස්ධි සහන ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙළඳසැල් ක්‍රමය ද මෙම වැඩසටහනෙහි තවත් සුවිශේෂ අංගයකි. මේ මගින් අඩු ආදායම්ලාභ පවුල්වලට සහන රැසක් ලැබේ.

- සහන මිලට නාත්‍ය ලබාගතිමට අවස්ථාව සැලකීම
- කිය නිෂ්පාදන අලේවි කරගතිමට අවස්ථාව සැලකීම
- රැකිය අවස්ථා සැලකීම

රසක් නිමාවකින් යුත් ජ්‍යෙෂ්ඨ විකුතුම් මධ්‍යස්ථානයක් යොදා ගත හැකි තරුණකාරී වෙළඳපෙන කරන්න විශේෂයක් මේ යටතේ හඳුන්වා දී ඇත. ඉනාමගේ ජනප්‍රිය ස්වීනවල නගරවල, ආගමික ස්වීනවල හා වෙනත් ජනාකිර්ණ ස්වීනවල මෙම ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙළඳසැල් ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

මේ යටතේ දැනට ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙළඳ රෑ 86 ක් පමණ ලබා දීමට දැනට කටයුතු කර ඇත.

5 අලෙවිකරණ නැතුරුවක් සහිත ස්වයං රැකියා ඇති කිරීම

අලෙවි සංවර්ධන වැඩසටහන ක්‍රියාවත නැවේම මගින් නිෂ්පාදනය කෙරෙන විවිධ පන්තියේ භාණ්ඩ හා කැමි නිෂ්පාදනයන් සඳහා ස්ථාවර වෙළඳ පොලක් නිර්මාණය විමෙන් අනුරූප විම වෙළඳපලට පහසුවන් පිවිසීමට ඒ ඒ පුද්ගලයාට ඔහුගේ සුවිශේෂ දැසැනා අනුව වඩාත්ම ගැලපෙන ව්‍යුපාතිය තෝරා ගැනීම ගැටවත් විය හැකිය. එවතින් අවස්ථාවක අවශ්‍ය උපදේශක සේවා සැපයීම මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ අනුව පුද්ගලයාට ගැලපෙන ඔහු සතු දැසැනා, සම්පත් හා ආක්‍රේපවලට උචිත ව්‍යුපාතිය තෝරා ගැනීමේ අවස්ථාව සලකා දෙනු ලැබේ. තවද අමුදව්‍ය සොයා ගැනීම පිළිබඳ දුෂ්කරණවන්ගෙන් තොර පළාත් හා ප්‍රදේශ සඳහා ඒ ඒ තැන්වලට වඩාත්ම සුදුසු නිෂ්පාදන ව්‍යුපාතිය තෝර විය ව්‍යුපාතින් නිවැරදිව හඳුනා ගැනීම ද මෙකිදී සිදුවේ. ස්වයං රැකියාවන්හි වර්ධනයක් ඇති කිරීමට ද මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරේ.

6. අලෙවි ප්‍රවර්ධන පහසුකම් සැලකීම හා අලෙවි ප්‍රදේශන පැවත්වීම

කිසියම් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියකට ඇතුළු වේ සිටින සමස්ධි ප්‍රතිලාභී සුලි නිෂ්පාදකයාට මහත් පැමෙ සිදුවන ඇතැම් අවහිරනා අවම කිරීමට උපකාරී විම අලෙවි ප්‍රවර්ධන පහසුකම් සැපයීම යටතේ ක්‍රියාවත නැවේ. ඒ ඒ නිෂ්පාදන සඳහා අවශ්‍ය නව පන්තියේ විවිධ අසුරුම් වර්ග, ලේඛල් සපයා දීම, ප්‍රවාරන විධි හා ප්‍රවාරන පහසුකම් සැලකීම කෙරේ මෙහිදී විශේෂ අවබානය යොමු කෙරේ. වෙළඳපලේ පවතින තරගකාරී නිෂ්පාදනවලට අනුරූපව තම නිෂ්පාදනයේ ඉහළ ගුණාත්මක තත්ත්වය ආරක්ෂා කරගැනීමට අවශ්‍ය නාස්ථික අවබෝධය ලබාදීම ද, ප්‍රදේශන මට්ටමකින් යුතුව භාණ්ඩ වෙළඳපලට ඉදිරිපත් කිරීමේ නවතම විධිකුම පිළිබඳ වැවහිමක් ලබාදීම ද මේ යටතේ සිදුවේ.

අලෙවි සංවර්ධන වැඩසටහන මෙයේ ප්‍රවාල් සේෂ්‍රායක් ප්‍රථා පැවතිර යාමන් සමඟ ඒ හා බැඳුනු සම්බන්ධනා රාකියක් වේ.

- කැමිකර්මය හා සත්ත්ව පාලනය
- කර්මාත්ත ව්‍යුපාති ප්‍රහුණුව හා ස්වයං රැකියා
- බැංකු හා රාක්ෂණ කටයුතු
- සමාජ සංවර්ධනය
- ප්‍රජා සංවර්ධනය හා යටිනළ පහසුකම්
- අලෙවි සංවර්ධනය

මෙම සාධක හා එක්වූ පසු නිෂ්පාදන එලදායිනාව ඉහළ මට්ටමකට පැමිණි විට අලෙවි ප්‍රවර්ධනය සඳහා වෙළඳ ප්‍රදේශනයක් පැවත්වීම කෙරේද අවබානය යොමු වෙමින් පවති.

සාන්ස්‍රක්ෂණ වැඩසටහන

සමාජ සංවර්ධන අංශය අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ තොවිධීමන් අධ්‍යාපන එකකය හා සම්බන්ධ වේ ලේඛ සාන්ස්‍රක්ෂණ දිනය වෙනුවන් විශේෂ වැඩසටහන් රැසක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. මේ සඳහා විශේෂ වැඩසටහන් දෙකක් 1997 සහ 1999 යන වසර කෙහි ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

වයස අවුරුදු 6 - 15 න් අතා පාසල් තොයන වයසේ ප්‍රමුණ් පාසල්වලට ඇතුළත් කිරීම මේ යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රධානම වැඩසටහනයි. මුළුක සම්ස්කරණයක් ඇසුරෙන් සොයා ගත් තොරතුරූපලට අනුව පාසල්

නොයන වයටක් ලමුන් කිවීමට ප්‍රධාන ගේතු කිපයක් බලපා ඇති බව පෙනේ. උප්පැන්න සහතික නොමැතිවේ, දෙමාපිය රැකවරණය අභිම් විම, ආර්ථික දුෂ්කරණ හා වෙනත් සමාජය ගේතු මෙයට බලපා ඇති බව පෙනේ.

කොට්ඨාග මට්ටම්හි ක්‍රියාත්මක කරන ලද වැඩසටහන් අතර දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්, සාන්ස්රක්ෂණීය ප්‍රතිඵල්වීම, දායාජාවාධිත හා මන්දූඩ්ධික දරුවන් විශේෂ අධ්‍යාපන තේකකවලට යොමු කිරීම, පාසැල් උපකරණ බෙදා දීම, පාසැල් අධ්‍යාපනයේ වැදුගේත්කම පෙන්වා දෙන දේශගත හා සම්මත්තුන සංචාරණය, පාසැල් යාමට අකමති ලමුන් සඳහා වෘත්තීය ප්‍රහුණු ප්‍රධාන ලාභවලට යොමු කිරීම, ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රමාණ පිහිටුවේ හා උප්පැන්න සහතික නොමැති දරුවන් සඳහා උප්පැන්න සහතික ලබාදීමට කටයුතු කිරීම පෙන්වා දිය හැකිය.

මිට අමතරව වැඩිහිටි අධ්‍යාපන වැඩසටහන් ද ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මේ වැඩසටහන් යටතේ පාසැල්වලට ඇතුළත් කරන ලද ලමුන් පිළිබඳ විස්තර ඇමුණුම් අංක 04 හි දැක්වේ.

3.10 මෙහෙයුම් හා අගෙයුම් කටයුතු

3.10.1 සමස්දේ වැඩසටහන ආක්‍රිත දත්ත රැස්කිරීම

කළාප මට්ටම, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග මට්ටම, දිස්ත්‍රික් මට්ටම හා ජාතික මට්ටම දක්වා සමස්දේ වැඩසටහන යටතේ කෙරෙන විවිධ ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීමට අවශ්‍ය දත්ත මාසිකව ලබාගතීම හා සකස් කිරීමට කටයුතු කර ඇත. මේ යටතේ සමස්දේ සහකාධාර, අනිවාර්ය ඉතිරි කිරීම්, සමාජ ආරජ්‍යත්වය, නියාමක රාජ්‍යත්වය, ප්‍රජා ව්‍යාපෘති, ප්‍රජා සංචාරණ හා අනෙකුත් වැඩසටහන් පිළිබඳ තොරතුරු මාසිකව ලබාගතීමට කටයුතු යොදා ඇත. සමස්දේ වැඩසටහනෙහි පරිපාලන හා කළමනාකරන මට්ටම්හි මෙම තොරතුරු රැස්කිරීම සිදුකරනු ලබන අතර, ඒ සඳහා අදාළ සංචාරණ ව්‍යුහය 57 පිටුවෙහි දක්වා ඇත.

3.10.2 ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්කිරීම

ජාතික මට්ටම්හි සහකාර සමස්දේ කොමොඩියෝවරුන්ගේ රැස්කිරීම් සෑම මාසයකම පවත්වා ඇත. මෙම වැඩසටහන මහින් ඉදිරි වැඩසටහන් වඩාත් විශ්වාසී අන්දම්හි ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නිරත ගැනීමන්, මෙහෙක් කරන ලද වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීමන් සිදුකරනු ලැබේ.

දිස්ත්‍රික් සහකාර සමස්දේ කොමොඩියෝවරුන්ගේ රැස්කිරීමට අමතර වගයෙන් දිස්ත්‍රික්ස්කවල ප්‍රගති පාලන කළයුතුවලට සම්බන්ධ කළමනාකරවන්ගේ මාසික රැස්කිරීමක් අවශ්‍යවන අතර විමහින් සමස්දේ වැඩසටහන පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමන් දත්ත ලබාගතීමේදී මතුවන ගැටළ හා තිවැරදි තොරතුරු ලබාගතීම පිළිබඳව වැඩසටහන කාර්යක්ෂමතාව පවත්වා ගැනීමේ උපාය තාර්ග සාකච්ඡා කිරීමන් සිදුකෙරේ.

දිස්ත්‍රික් කිහිපයක් ඒකාබද්ධ කොට පවත්වනු ලබන අන්තර් දිස්ත්‍රික් ප්‍රගති සමාලෝචන වැඩමුළ 08 ක් පවත්වා ඇති අතර විමහින් දිස්ත්‍රික් නිලධාරීන් අතර අන්දක්ම් හා අදහස් භුවමාරු කර ගැනීමට අවස්ථාව සලකා දීමක් සිදුකරනු ලැබේ.

සෑම දිස්ත්‍රික්ස්කයකම දිස්ත්‍රික් ලේකම්නුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහකාර සමස්දේ කොමොඩික්, දිස්ත්‍රික්ස්කයේ සියලුම ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් හා කළමනාකරවන් සඳහා තොමොඩික ප්‍රගති සමාලෝචන වැඩසටහනක් පවත්වනු ලැබේ. මෙම වර්ෂයේදී වැඩසටහන් 16 ක් පවත්වා ඇති අතර විමහින් දිස්ත්‍රික්ස්කය තුළ පවතින ගැටළ

හඳුනාගැනීමට හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග අතර ඇදහක් හා අත්දූකිම් හුවමාරු කර ගැනීමට අවස්ථාව සලකු දීමක් සිදුකරනු ලැබේ.

3.10.3 திருமொன் குவ (Quality Circles)

සමස්ධි වැඩකටහන කාර්යක්ෂමව හා එලදායීව පවත්වාගෙන යාමේ අරමුණින් සමස්ධි කළමනාකරුවන්ට හා නියමකයින්ට නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය හඳුන්වා දී ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඇවශ්‍ය උපදෙස් හා මහපෙන්වීම් ලබා දීම අවසන් කර ඇති අතර ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සෑම අංශයකම නිර්මාණ ක්‍රියාක් බැඟීන් පිහිටුවා ඇත.

3.10.4 කළුප නිර්ජාතන වැඩසටහන

සමෘද්ධි සංවර්ධන වැඩසටහන යෙතේ කරන ලද විවිධ සංවර්ධන වැඩසටහන්වල ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක ප්‍රගතිය කළාප මට්ටමීන් සොයා බැලීම මෙම වැඩසටහනින් අරමුණු කෙරේ.

ଲେ ଅନ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରିଯାନ୍ତି,

1. සමෘද්ධි බැංකු සංගමවලින් ග්‍රාමීය ජනතාවට ඉටුවේ අති සේවාවන් සොයා බැලීම
 2. සමෘද්ධි සංවර්ධන වැඩසටහන මගින් ක්‍රියාත්මක කළ සහ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින තාය වැඩසටහන්වලින් ප්‍රතිලාභ ජනතාව ලබා ඇති ප්‍රගතිය සොයා බැලීම
 3. ප්‍රජා ව්‍යාපෘති වැඩසටහන් වලින් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට අත්වී නිබෙන ප්‍රතිලාභ තක්සේරු කිරීම
 4. කැමි හා දිවර වැඩසටහන්වල ප්‍රගතින් සොයා බැලීම
 5. ගුම දූෂණම ව්‍යාපෘති මගින් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ඇත්වී ඇති ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීම
 6. සමෘද්ධි කොමියික් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව මහින් සිදුකරනු ලබන ගුම දූෂණම වැවී වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය සොයා බැලීම
 7. සමෘජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන මහින් ජනතාවට ලැබේ ඇති සහනයන් ඇගයීම
 8. ප්‍රදේශීය වශයෙන් ප්‍රධාන කාර්යාලයට ගෙවා වින තොරතුරුවල නිවැරදිතාවය සොයා බැලීම
 9. සමෘද්ධි සහනාධාර සුදුසුකම් මත බෙදා හැර ඇත්දුයි සොයා බැලීම
 10. ආදායම් උත්පාදන ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රතිලාභ ඇගයීම

යන කරණු ඉවත් කෙරේ. මේ සඳහා විශේෂයෙන් පූජණු කර ඇති කළමනාකරුවන් කත්ත්‍යායම් සේෂ්‍රා නිරීක්ෂණ වටිනා සඳහා යොදවා ඇත.

3.10.5 සමස්ද කළුප මට්ටමේ ප්‍රගතිය ඇගයිමේ වැඩසටහන

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග මට්ටම්න් කලාප කළමනාකරුවන් හා මූලස්ථාන කළමනාකරුවන්ගේ කාර්යය සාධනය ආගේම මෙම වැඩසටහනින් අපේක්ෂා) කෙරේ. 1998 වර්ෂයේ ආරම්භ කළ මෙම වැඩසටහන මහින් එම කලාපවල ප්‍රගතිය ඇගේමට ලක්කරන අතර 1998 වර්ෂයේ අවසානයේ සිට කාර්බුමය වශයෙන් ප්‍රගතිය ඇගේමේ වැඩසටහනක් දිස්ත්‍රික් මට්ටම්න් ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කර ඇත. ඒ අනුව කලාපය තුළ සිදුකෙරන සංවර්ධන වැඩසටහන් සහ සමස්ධි අධිකාරිය මහින් බොදෙන ලද වක්‍රෝලේබලට පරිඛානිරව ස්වාධීනව කරන ලද සංවර්ධන කටයුතු පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරේ. 1998 වර්ෂය අවසාන වන විට දිස්ත්‍රික් සියලුළුලෙහිම ප්‍රගතිය ඇගේමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. මෙහින් ප්‍රමාණාත්මක දත්තවලට අමතරව ගණුන්මක උත්ත බොගහිමද යිද කෙරේ.